

JAARVERSLAG

2020

Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs

Poeldijk

“WSKO is een lerende en inspirerende onderwijsorganisatie, die in de samenleving uitdagingen aangaat om talenten te ontwikkelen”

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS	4
GOVERNANCE.....	17
OVERIGE ZAKEN VAN MATERIEEL BELANG.....	21
FINANCIEEL BELEID.....	25
CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	41
BALANS	43
STAAT en RAMING VAN BATEN EN LASTEN	44
ONDERTEKENING BESTUUR.....	52
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	53
ONDERTEKENING RAAD VAN TOEZICHT	58
JAARREKENING.....	59
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING	60
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020.....	68
KASTROOMOVERZICHT 2020	69
TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS	70
TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	79
VERBONDEN PARTIJEN.....	84
WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT).....	85
NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	91
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	92
ONDERTEKENING.....	94
OVERIGE GEGEVENS.....	96
RESULTAATBESTEMMING.....	97
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	98
BIJLAGEN	103
GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON	104
MINISTERIE VAN OCW.....	105

BESTUURSVERSLAG

ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS

Inleiding

In dit jaarverslag is aandacht besteed aan de financiële activiteiten van de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs (WSKO) in het jaar 2020.

Jaarrekening

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2020 is opgesteld door WSKO. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor DRV Accountants & Adviseurs.

Kernactiviteiten en beleid

De Stichting heeft tot doel de bevordering van het rooms katholiek onderwijs in de gemeente Westland. Onder het bevoegd gezag van WSKO, met bevoegd gezagnummer 20671, vallen onderstaande 17 basisscholen in diverse kernen in de gemeente Westland en een in Midden-Delfland.

SCHOOL	BRIN
WSKO St. Jozefschool Schipluiden	04LN
WSKO De Achtsprong	07RV
WSKO Waalcampus	08VV
WSKO John F. Kennedyschool	09TX
WSKO De Zeester	09WF
WSKO De Nieuwe Weg	10JH
WSKO Verburch-hof	10ZF
WSKO 't Startblok	18ZC
WSKO Bernadetteschool	18ZQ
WSKO Joannesschool	19AC
WSKO De Aventurijn	19AT
WSKO Montessorischool Naaldwijk	19AT
WSKO De Hofvilla	20CB
WSKO St. Jozefschool Wateringen	20CV
WSKO Mariaschool	20DJ
WSKO Andreaashof	20DV
WSKO De Regenboog	22MD
WSKO Servicebureau	AD73

Doelstelling van de instelling

Bij WSKO draait alles om de leerlingen, om de kwaliteit van hun leven op school en om de vorming van een hecht fundament voor hun sociale en maatschappelijke leven. Daarom luidt de missie: WSKO is een lerende en inspirerende onderwijsorganisatie, die in de samenleving uitdagingen aangaat om talenten te ontwikkelen.

Juridische structuur

WSKO is een stichting met de statutaire zetel in Poeldijk, is op 29 december 1964 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41145292.

WSKO is op 1 april 2006 ontstaan uit een fusie tussen de Stichting Katholiek Primair Onderwijs (SKPO) en de Stichting Katholiek Primair Onderwijs Westland (SKPOW).

De stichting hanteert het Raad van Toezicht model sinds de fusiedatum.

Organisatiestructuur

Het College van Bestuur, bestaande uit de bestuursvoorzitter, legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Het bestuur geeft intern leiding aan, coacht en faciliteert directeuren en staffunctionarissen. Extern richt het bestuur zich op de belangen van WSKO in verbinding met de maatschappelijke opdracht die er ligt voor schoolbesturen.

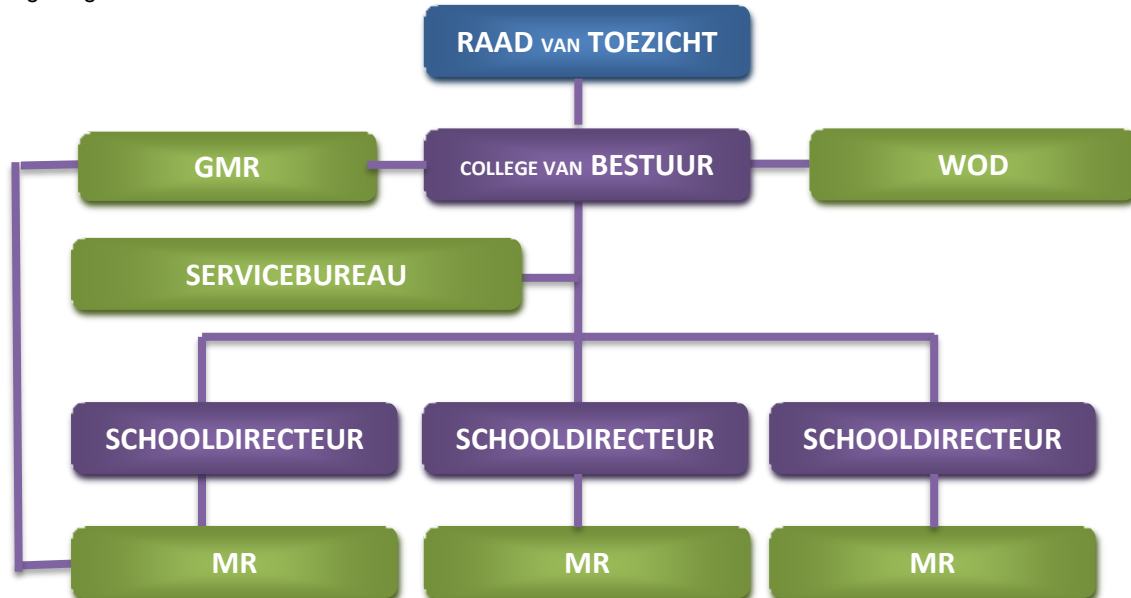
Het bestuur concentreert zich op het bovenschools beleid en bovenbestuurlijk beleid, en op het faciliteren van de uitvoering hiervan onder meer door het stellen van kaders, het geven van ruimte aan initiatieven, het uitvoeren van controles en evaluaties. Onderlegger hierbij is dat het bestuur bekend is met de context van de scholen en laagdrempelig beschikbaar is voor het voeren van een dialoog en als klankbord en vraagbaak. Bij alle bestuursactiviteiten zetten medewerkers van het servicebureau en directeuren hun expertise en gezichtspunten waar passend in.

Binnen de door het bestuur vastgestelde kaders en doelstellingen, wordt de voorbereiding en uitvoering van schoolbeleid aan de schooldirecteuren overgedragen, waarbij medewerkers van het servicebureau adviseren en faciliteren en vastgestelde kaders en beleidsdoelstellingen bewaken. Het bestuur wordt geïnformeerd over de uitvoering van beleidsbesluiten door de beleidsmedewerkers en de directeuren van scholen.

In het kalenderjaar 2020 is verder richting gegeven aan het koersplan WSKO, waarbij het Rijnlands denken en handelen de besturingsfilosofie vormt.

Het WOD (WSKO Overleg Directeuren), bestaande uit alle schooldirecteuren, treedt op als beleidsadviserend collectief voor het College van Bestuur. In het managementstatuut zijn de taken en bevoegdheden van directeuren vastgelegd.

Het organogram:

Bestuur

Per 1 januari 2020 bestond het College van Bestuur (CvB) uit de bestuursvoorzitter: J.C. van der Ende. De heer J.C. van der Ende is per 01 september 2020 teruggetreden als bestuursvoorzitter en opgevolgd door mevrouw H. Boevé.

Het College van Bestuur vormt samen met de medewerkers van het servicebureau het bestuursbureau van WSKO.

Het College is in finale zin verantwoordelijk verschuldigd aan de Raad van Toezicht (RvT).

Nevenfuncties bestuurder

De bestuurder J.C. van der Ende bekleedde tot en met 30 september 2020 naast zijn lidmaatschap van het CvB de volgende (neven)functies:

- Stichting Filiorum, onbezoldigd adviseur;
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW), onbezoldigd voorzitter dagelijks bestuur;
- WNT-web, onbezoldigd voorzitter algemeen bestuur.

De bestuurder H. Boevé bekleedde vanaf 1 oktober 2020 naast haar lidmaatschap van het CvB de volgende (neven)functies:

- Stichting Primair Onderwijs Westland (SPOW), onbezoldigd voorzitter dagelijks bestuur;
- Stichting Passend Onderwijs Delft, Den Hoorn, Lansingerland, Schipluiden en Pijnacker-Nootdorp (PPO Delflanden), lid dagelijks bestuur;
- Stichting Westland Natuur en Techniek Web, onbezoldigd voorzitter algemeen bestuur.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op een adequate besturing van de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs door het College van bestuur. De taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement. De Raad van Toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het College van Bestuur en welk deelbelang dan ook, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Meervoudige publieke (horizontale) verantwoording

In algemene zin handelt het bestuur in alle voorkomende gevallen overeenkomstig de Code Goed Bestuur, zoals die is geformuleerd door de PO-Raad. Uitgangspunt voor verantwoording is ons koersplan met de vijf gekozen domeinen. Het koersplan geeft richting aan de dynamiek van de dagelijkse werkelijkheid. We voeren op transparante wijze het gesprek hierover met doel de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren. Procedures en protocollen zijn dienend hieraan en worden getoetst aan het koersplan.

Overzicht: de vijf domeinen in het koersplan 2020-2023

Formeel wordt verantwoording op macroniveau gerealiseerd door vanuit de overheid verplichte eisen. Dit krijgt vorm in ons jaarverslag, jaarrekening, begroting en bestuursformatieplan. Daarbij stelt het bestuur negenmaal per schooljaar de succesmonitor beschikbaar aan zowel de Raad van Toezicht als de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Hierin zijn de vijf domeinen van het koersplan opgenomen en gaat het bestuur waar passend in op ontwikkelingen.

Het jaarverslag met daarin opgenomen de jaarrekening wordt onverkort en volledig op de website van WSKO geplaatst, zodra die is goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Informeel wordt door het bestuur regelmatig overleg gevoerd met de GMR, directies, ouders en overige stakeholders. Hierin staan proces en afstemming rond de beleidscyclus (vorming, vaststelling, uitvoering, evaluatie) centraal. Voor medewerkers wordt regelmatig een WSKO nieuwsbrief verspreid, die ook op de website zichtbaar is.

Formeel overlegt het bestuur op mesoniveau regelmatig met de gezamenlijke schooldirecties (WSKO Overleg Directies, oftewel WOD) over onderwijskwaliteit, HRM, bedrijfsvoering en communicatie. Bij het overleg afgesproken acties worden door het bestuur gemonitord en geëvalueerd.

WSKO hecht aan tijdige en transparante verantwoording door de scholen. Wettelijke middelen hiervoor zijn het schoolplan en de schoolgids inclusief de aanvullende documenten die hierbij horen. Op basis van het schoolplan maken scholen hun jaarplan en scholingsplan.

In de schoolgidsen worden onder meer resultaten van de eindtoets, de doorstroomgegevens van de leerlingen van groep 8 naar het voortgezet onderwijs en de onderwijskundige ontwikkelingen gepubliceerd. Overigens worden deze gegevens ook gepubliceerd op 'Mijn Vensters', een digitale gegevensbron op internet.

Op regelmatige basis worden nieuwsbrieven uitgegeven waarin ouders/verzorgers, medewerkers en overige belanghebbenden in de breedte geïnformeerd worden.

Verantwoording beleid

1. Onderwijs en kwaliteit

Het bestuur van WSKO neemt in samenspraak met de schooldirecties en experts binnen de Stichting de regie over de ontwikkeling van de onderwijskwaliteit. Dat wil zeggen dat we zorgdragen voor analyse van de onderwijskwaliteit en het formuleren van doelen op grond hiervan. We stimuleren het bundelen van krachten bij het bepalen en uitvoeren van effectieve activiteiten en interventies. Het Koersplan 2020-2023 van WSKO is daarbij uitgangspunt. Deze bestaat uit vijf domeinen, waarbij in het kader van onderwijs en kwaliteit het domein "Kwaliteit" en "Professionele cultuur" essentieel zijn.

In de kwaliteitscyclus staat verbinding centraal. Het bestuur heeft in 2020 alle scholen meerdere keren bezocht. Er is tweemaal per jaar overleg tussen bestuur, directie en Intern Begeleiders. Intern Begeleiders vormen een eigen vakgroep met een bovenscholse IB-er als coördinator. Daarnaast zijn er subgroepen gevormd van directeuren met als doel om in 2021 gezamenlijk de verantwoordingsgesprekken te voeren en vanaf 2022 met interne audits te gaan werken.

Vervolgens zijn er interne en externe netwerken, waaronder WSKO Campus, waarbij leraren van elkaar leren op basis van eigen interesses en professionaliteit.

Onderwijsopbrengsten

WSKO is een opbrengstgerichte organisatie op alle gebieden. Voor WSKO betekent dit conform de opdracht die wij hebben dat de ontwikkeling van kinderen meer is dan de cognitieve resultaten. Naast kwalificatie zijn ook persoonsvorming en socialisatie onderdeel van onze opdracht.

De externe kwaliteitszorg vindt met name plaats door de inspectie. In 2019 hadden alle WSKO-scholen een basisarrangement. In 2021 vindt het vierjaarlijks inspectiebezoek op bestuursniveau plaats. 4 van de 17 scholen zijn hierbij aangemerkt als risicoschool op grond van de prestatie-analyse van de inspectie. Bij 2 van de 4 scholen is op grond hiervan een traject aangevraagd bij de PO-Raad dat in het eerste kwartaal van 2021 van start is gegaan.

Kwalificatie

Vanwege corona is in 2020 geen eindtoets afgenomen. Wel is in het najaar van 2020 een analyse gemaakt op grond van de schoolresultaten. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van Vensters en van “samenslimmer” (schooleigen doelen stellen). De IB-ers zijn samen aan de slag met het goed interpreteren van de uitslagen van de DIA-toetsen. Daarnaast werken zij aan het verbeteren van de formats voor de groepsplannen. Voor WSKO geldt dat referentieniveau 1S/2F een aandachtspunt is op 4 scholen. Ook de advisering is een punt van aandacht. Het gaat hierbij met name om onder advisering.

Referentieniveaus

Volgens de prestatie-analyse van de Inspectie vallen 4 WSKO-scholen in het risicodomein, namelijk de Aventurijn, de Achtsprong, MS Naaldwijk en de Hofvilla. Uit de gegevens van Vensters blijkt dat er daarnaast op een aantal scholen nog stappen gezet moeten worden richting een gemiddelde opbrengst op referentieniveau 1S/2F. In het najaar 2020 hebben we op grond hiervan besloten dat alle 17 WSKO-scholen een plan van aanpak maken gericht op het bereiken van minimaal een gemiddelde opbrengst. Directeuren en IB-ers trekken hierbij samen op in subgroepen. Daarbij wordt het kader van het verificatieonderzoek van de Inspectie meegenomen om te bepalen waarop de activiteiten en interventies worden gericht.

Onderwijskundige en -programmatische zaken

WSKO heeft vanuit de geformuleerde kernwaarden, vertrouwen, eigenaarschap en vooruitgang, als doel kwalificatie, persoonsvorming en socialisatie zoveel mogelijk te integreren. Hier hoort ook bij dat we de verschillende schakels van de keten - kinderopvang - primair onderwijs – voortgezet onderwijs zo goed mogelijk met elkaar verbinden.

De Waalcampus is in september 2019 als Integraal Kindcentrum (IKC) gestart vanuit een sociaal constructivistische benadering. Kinderopvang en onderwijs komen samen vanuit een visie. De werkwijze in de gemeenschap is congruent. Dat wil zeggen dat medewerkers als leerlingen op dezelfde manier werken aan hun ontwikkeling. Hierbij wordt expliciet ingezet op een positieve wisselwerking tussen samenwerking en individuele kwaliteiten en ontwikkeling.

In 2020 is daarnaast gestart met de oprichting van een tienercollege in Poeldijk. Doel is leerlingen meer ruimte te geven om zichzelf breed te ontwikkelen door determinatie uit te stellen, meer gedifferentieerd en gepersonaliseerd onderwijs aan te bieden en door praktijk- en projectonderwijs een vaste plek te geven in het programma. Dit betekent een intensieve samenwerking tussen ISW Irenestraat (voortgezet onderwijs) en WSKO school De Nieuwe Weg. Vanaf 2025 zal het tienercollege als onderdeel van De Nieuwe Weg en ISW Irenestraat gehuisvest zijn in het nieuwe gebouw van ISW Irenestraat en De Nieuwe Weg.

In 2020 is in beperkte mate geïnvesteerd in het thema ‘onderwijs van de toekomst’. Directies hebben inspiratiesessies en lezingen (online) bijgewoond hierover. De coronacrisis heeft onderwijskundige trajecten vertraagd. Uitzondering hierop vormt de versnelling van het gebruikmaken van ICT in het onderwijs. Als google reference schools wisten leerkrachten snel de omslag naar online onderwijs te maken. Door de ruime aanwezigheid van chromebooks in de scholen hadden leerlingen toegang tot de hierbij behorende middelen.

Onderwijskundige onderwerpen met politiek dan wel maatschappelijke relevantie

WSKO neemt deel als voorzitter van het bestuur aan WNTweb (wetenschap, Natuur en Techniek). WNTweb is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) van de gemeente Westland. Doel is kinderen en jongeren op verschillende manieren te laten kennismaken met de innovatieve, ondernemende economie van Westland. Interesse wekken voor deze omgeving gaat hand in hand met het stimuleren van onderzoekend en ontdekkend leren. In WNTweb komen onderwijs, kinderopvang en bedrijfsleven samen.

WSKO-scholen nemen deel aan activiteiten aangeboden door Cultuurweb. Met name op scholen met een populatie met een hogere wegingsfactor, wordt hierin geïnvesteerd. Uitgangspunt is, dat cultuur zowel leidt tot een groter kijkvenster op de wereld als tot zelfinzicht. Zodoende draagt een cultureel aanbod bij aan persoonsvorming en socialisatie.

Alle WSKO-scholen hebben een leerlingenraad die over verschillende terreinen met de leerkrachten in gesprek gaat en wordt uitgenodigd om initiatieven te nemen.

2. Onderwijsachterstanden

Om voorschoolse en vroegschoolse educatie (vve) aan te bieden, krijgen gemeenten en scholen geld van de Rijksoverheid. De overheid heeft dat geld in 2020 verdeeld volgens een nieuwe regeling. Deze houdt rekening met meer kenmerken uit de omgeving van het kind. Daarbij hoeven scholen minder gegevens vast te leggen.

Het geld dat de gemeente Westland in 2020 heeft gekregen is voornamelijk naar de kinderopvang gegaan en is slechts in zeer geringe mate gedoteerd aan het primair onderwijs. De problematiek van de WSKO scholen is wat betreft de dotatie vve dusdanig gering dat er via de lumpsum niet of nauwelijks geld is ontvangen. De gemeente Westland doteert het geld m.n. ten behoeve van taal- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen van 2,5 tot en met 4 jaar. Ook investeert de gemeente Westland in de schakelklassen Westland. Deze schakelklassen, die van oorsprong zijn opgericht binnen één school in het Westland om vluchtelingen (statushouders) op te vangen, zijn geen onderdeel van WSKO. In 2020 is vanwege een structureel tekort op de begroting een start gemaakt met het herzien van de structuur van de schakelklassen. Westlandse PO-besturen trekken hier samen op, vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor de schakelklassen.

3. Passend onderwijs

WSKO neemt deel aan twee samenwerkingsverbanden. Dit betreft SPOW (Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland) en PPO Delflanden. Binnen het samenwerkingsverband maken de besturen en scholen binnen de wettelijke kaders afspraken over ondersteuning en zorg voor leerlingen, inclusief de grondslagen voor de verdeling en inzet van middelen. Deze afspraken worden vastgelegd in een ondersteuningsplan. Dit plan is in 2020 opnieuw vastgesteld. WSKO neemt als voorzitter van het DB actief deel aan het samenwerkingsverband SPOW en als lid AB aan het samenwerkingsverband PPO Delfland.

WSKO heeft in 2020 het beleid gevolgd en ten uitvoer gebracht zoals dat in de samenwerkingsverbanden is vastgesteld. Binnen de kaders van de samenwerkingsverbanden zijn de schoolleiders in de gelegenheid gesteld om op hun school passend onderwijs te realiseren. De schoolleiders werden hierbij ondersteund door hun intern begeleider en de adviseur(s) van de Centrale Dienst van de samenwerkingsverbanden. Daarnaast is er binnen WSKO een stuurgroep, waarbij alle intern begeleiders onder voorzitterschap van de bovenschoolse intern begeleider samen komen en thema's bespreken die ze delen en waar nodig afstemmen. In 2020 is gewerkt aan een format waarmee scholen verantwoording kunnen afleggen over de gelden die zij van het samenwerkingsverband ontvangen voor basisondersteuning en extra ondersteuning.

Het aantal verwijzingen SBO is in 2020 iets gegroeid, terwijl het aantal verwijzingen SO cluster 3 is afgenomen en er voor cluster 4 ook een dalende tendens is waar te nemen. Verklaringsgronden zijn vooralsnog onbekend. In de jaren voor 2020 is er een aanzienlijke toename van m.n. cluster 4 (gedragmatig aandacht vragende) kinderen in het Westland bekend. Samenwerking en afstemming tussen zowel sbo/so als regulier basisonderwijs is een aandachtspunt voor 2020 en de komende jaren.

Daarnaast is in december 2020 duidelijk geworden dat er vanuit het ministerie een gezamenlijke opdracht ligt voor alle samenwerkingsverbanden om de reserves naar beneden te brengen. Het investeringsplan hiervoor is eind 2020 ontwikkeld en wordt vanaf 2021 ten uitvoer gebracht. Ook staat het realiseren van dekkend aanbod en thuisnabij onderwijs nadrukkelijk op de agenda.

Allocatie middelen

Op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) dient nadere verantwoording plaats te vinden omtrent de allocatie van middelen.

Als uitgangspunt geldt dat alle baten en lasten volledig respectievelijk ten gunste dan wel ten laste van de schoolexplotaties worden gebracht.

Voor de financiering van de kosten van het servicebureau worden echter de volgende bijdragen afgeroomd van de bekostiging:

- € 107 per leerling van de reguliere personele bekostiging;
- 18% van de bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid (PAB);
- € 130 per leerling van de materiële bekostiging.

De afgeroomde bijdragen worden aangewend voor onder andere:

- Zuivere apparaatkosten servicebureau;
- Bovenschoolse posten die feitelijk ten laste van de schoolexplotaties zouden moeten komen, maar waarvan de ressorterende scholen hebben aangegeven dat liever bovenschools te willen alloceren:
  - Loonkosten bovenschoolse coördinatoren bewegingsonderwijs, interne begeleiding, ICT;
  - Loonkosten conciërge zonder vaste kostenplaats;
  - Arbo-dienstverlening;
  - Personeels- en salarisadministratie;
  - Scholing;

- Verzekeringsportefeuille;
- Vastgoedbeheer;
- Accountscontrole;
- Raad van Toezicht.

De besluitvorming over de allocatie van middelen binnen het schoolbestuur vindt plaats door overleg met Raad van Toezicht, GMR en directeurenberaad. De totale kosten van het servicebureau beliepen in 2020 € 1.688.174.

Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad

WSKO kent een Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR). Hierin zijn alle scholen vertegenwoordigd. Daarnaast kent elke school een eigen medezeggenschapsraad voor lokale aangelegenheden. De schooldirecteur treedt daar op als de vertegenwoordiger van het bestuur in lokale MR-zaken.

4. Personeel en professionalisering

WSKO heeft aandacht voor haar personeel en professionalisering, waarbij het koersplan en de domeinen “Goed Werkgeverschap” en “Professionele Cultuur” richtsnoer zijn. WSKO erkent ongelijkheid en wil vanuit vertrouwen in de professional ruimte geven aan ontwikkeling. We zijn ervan overtuigd, dat we het vakmanschap vergroten door een lerend netwerk. WSKO heeft ook in 2020 schoolleiders en personeel gefaciliteerd vanuit deze overtuiging. Traditionele functionerings- en beoordelingsgesprekken passen niet in deze hedendaagse dynamiek van het werk en de personele verhoudingen. Daarvoor in de plaats zijn de ontwikkelgesprekken ingevoerd, waarbij ook de professionals het initiatief kunnen nemen tot voortdurende verhoging van hun vakbekwaamheid. Uiteraard binnen het gegeven van getoonde voldoende professionele kwaliteit.

Vanuit de schoolplannen en daarvan afgeleide jaarplannen stellen directeuren een scholingsplan op, waar teamscholing en trainingen voor experts onderdeel van vormen. Voor individuele ontwikkeling staat WSKO Campus centraal. De regie van de WSKO Campus ligt bij de professionals zelf. Wel is er een intern coördinator werkzaam, die zorg draagt voor de stimulering en praktische coördinatie van de Campus. De intentie van de Campus is het best samen te vatten d.m.v. onderstaand overzicht:

Middel	Activiteit
Blikopeners/inspiratie	Colleges, lezingen, trektochten (Intos, Noord Hollands Kroon, RijksZwaan, etc.), filmavonden (o.a. Alfabeta), schoolbezoeken, etc.
Vraagarticulatie	De campus haalt vraag/vragen op uit de scholen, inventariseren en verbinden
Werkplaats/gilde	Met en van elkaar leren, aan de slag met collega's over het vraagstuk, verdiepen/verbeteren/versterken, oefenen en vergroten van vakmanschap door toenemend inzicht en/of kennis

Cursus en training	Georganiseerd en geformuleerd aanbod op specifieke leerbehoeften
Portfolio en aanbod	Verzamelen, duiden en rubriceren van ontwikkelend professionaliseringsaanbod in een community of platform

Directeuren komen samen in het directeurenberaad (WOD) en in keukentafels. Het WOD heeft twee hoofddoelen:

- 1) van en met elkaar leren door middel van intervisie in regionaal verband en uitwisseling op thema in subgroepen
- 2) op stichting niveau beleidszaken bespreken

Beleidszaken worden voorbereid door de keukentafels. Keukentafels worden gevormd door experts / stafmedewerkers en een aantal directeuren.

Kijkend naar het ziekteverzuim in 2020 heeft WSKO het evenals het voorgaand kalenderjaar goed gedaan. De verzuimcijfers laten zien dat het gemiddelde van ca. 4% onder het landelijk gemiddelde ligt.

Regionale arbeidsmarktanalyses laten zien dat lerarentekorten in het Westland vooral in het PO tot 2023 fors oplopen. WSKO heeft daarom vanaf 2019 extra geïnvesteerd in arbeidsmarktbeleid op de volgende manieren:

- aannemen van zij-instromers,
- het boven de rijksinkomsten aanstellen van “plus” leraren in scholen vanuit haar financiën eigen risicodragerschap bij ziekte(s),
- de inzet van onderwijsassistentes,
- behoud en begeleiding van kwalitatief goede leraren,
- modernisering van de werkkostenregeling en
- de intensivering van samenwerking en afstemming met andere Westlandse PO- besturen.
- convenant voortgezet met de Pabo Thomas More in Rotterdam. Dit is een lerarenopleiding die vanuit een met elkaar opgesteld ontwikkelplan het opleiden van nieuw personeel activeert.

Personele bezetting

Onderstaand is het aantal personeelsleden per 31 december 2020 inclusief vergelijkende cijfers uit 2019 vermeld, verdeeld naar geslacht:

Leeftijdscategorie	Vrouw		Man		Totaal	
	12/31/2020	12/31/2019	12/31/2020	12/31/2019	12/31/2020	12/31/2019
0-19 jaar	3	1	0	0	3	1
20-29 jaar	93	84	14	13	107	97
30-39 jaar	100	95	14	14	114	109
40-49 jaar	93	84	13	13	106	97
50-59 jaar	87	101	13	15	100	116
>60 jaar	51	61	8	9	59	70
Totaal	427	426	62	64	489	490

De gemiddelde aanstelling schommelt rond 0,6431 wtf per persoon (2019: 0,6368).

De verdeling tussen mannen en vrouwen is als volgt:

	2016	2017	2018	2019	2020
Vrouw	432	388	386	426	427
Man	67	48	57	64	62

NB: Bovenstaand overzicht betreft over het boekjaar 2018 alleen de aantallen van WSKO exclusief Sint Jozefschool Schipluiden en vanaf het boekjaar 2019 de aantallen van WSKO inclusief Sint Jozefschool Schipluiden.

Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Ten tijde van het keuzemoment in 2006 heeft WSKO gekozen voor 'ontslagbeleid'.

In het licht van deze keuze wordt actief mobiliteitsbeleid gevoerd tussen de scholen van WSKO, onder andere met als doel minimalisering van uitkeringen na ontslag. Hiertoe worden bijvoorbeeld in een vroeg stadium formatiegesprekken gevoerd.

Personeel wordt aangesteld bij WSKO met een bestuursaanstelling. Bij scholen met een teruglopende leerlingenpopulatie worden eerst de tijdelijk aangestelde leerkrachten ervan in kennis gesteld dat er geen aanstelling voor onbepaalde tijd zal plaatsvinden. Vervolgens wordt volgens het principe van 'last in, first out' gekeken naar de werknemers met een aanstelling voor onbepaalde tijd. Werknemers worden eerst mondeling en daarna schriftelijk op de hoogte gesteld van de verplichting tot mobiliteit. Vanaf 2016 is op basis van de Wet Werk en Zekerheid het 'afspiegelingsbeginsel' leidend bij de bepaling van boventaligheid.

In de loop van 2017 werd het onderwijs geconfronteerd met een nijpend tekort aan goede leerkrachten. In plaats van boventaligheid is nu de uitdaging om voldoende leerkrachten te werven.

In het boekjaar 2020 is aan 2 (2019: 2) medewerkers een ontslagvergunning toegekend en zijn outplacementkosten gemaakt. Deze vergoedingen zijn als 'regulier' te kwalificeren en hebben niet geleid tot exorbitante verstrekkingen.

Zaken met een personele betekenis

Scholing

De investering in scholing is gefinancierd uit de bekostiging Prestatiebox Primair Onderwijs.

In het boekjaar 2020 is in totaal € 938.554 (2019: € 895.626) verantwoord aan bekostiging Prestatiebox Primair Onderwijs, waarbij grofweg € 300.000 wordt besteed aan opbrengstgericht werken, € 335.000 aan professionalisering schoolleiders en leerkrachten en € 72.000 aan culturele vorming.

Daarnaast is ingezet op scholingstrajecten in het kader van Rijnlants werken en denken, Onderwijs 2032 en identiteit, hetgeen per saldo € 252.000 aan lasten met zich mee heeft gebracht.

Onder scholing vallen de volgende componenten:

Onderdeel:	Doel:
Systeemscholing	Realisatie mijlpalen strategisch beleid op schoolniveau
Leerlingbegeleiding (-zorg)	Juiste zorg bieden aan leerlingen
Schoolontwikkeling	Verhoging opbrengsten
Identiteitsontwikkeling	Versterking identiteit

Intervisie directeuren	Kwaliteitsimpuls en kennisverhoging
Netwerklere	Kennisdeling
Studiedag	Kennisverbreding en aansturing organisatie
Individuele coaching	Verhoging opbrengsten
Innovatie onderwijsaanbod	Verhoging onderwijsaanbod

Verantwoording gelden voor werkdrukverlaging

Het bestuur dient in het bestuursverslag jaarlijks verantwoording af te leggen over zowel het gevolgde proces om tot effectieve aanpak van werkdruk te komen als over de globale besteding van de extra middelen bestemd voor vermindering van de werkdruk.

Het proces dat is gevolgd om tot een effectieve aanpak van de werkdruk op schoolniveau te komen

Het bestuur heeft het proces om te komen tot een effectieve aanpak van de werkdruk op schoolniveau volledig bij de schooldirecties neergelegd. Een volkomen decentrale aanpak derhalve om tot waarborging van maatwerkoplossingen te komen.

De schooldirecties zijn met het team, de ouders en overige belanghebbenden in gesprek gegaan om op grond daarvan schoolspecifieke oplossingen voor werkdrukverlaging te vinden. De voorgestelde oplossingen zijn vervolgens verwoord in plannen van aanpak, welke daarna zijn voorgelegd aan minimaal de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraden.

De effectiviteit van de plannen wordt in de loop van 2020 gemeten door de schooldirecties zelf, in samenspraak met de teams, ouders en overige belanghebbenden. De uitkomsten van de meting zal als input worden gebruikt voor de plannen van aanpak schooljaar 2021-2022.

Waar zijn de extra werkdrukmiddelen voor ingezet:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Eventuele toelichting
Inkomsten 'w erkdruggelden'	1,017,406	
AF: besteed aan personele kosten	-978,307	Incl. studiekosten, cursuskosten, studieverlof, etc.
AF: besteed aan materiële kosten	-38,039	Incl. theaterlessen, muzieklesprogramma's, Einstein-jr.-softw an
TOTAAL	1,060	

Niet-financiële maatregelen om werkdruk te verminderen

Rapporteren over niet-financiële maatregelen om werkdruk te verminderen is nauwelijks mogelijk zonder tot een soort van feitenrelaas over te gaan. Dat wetende is gekozen voor een beknopte en puntsgewijze benoeming van maatregelen:

- Geen teamvergaderingen, wel bijeenkomsten met vakwerkgroepen;
- Invoering 'continudagen' om groepshandelingsplannen op te stellen, te monitoren, te evalueren en bij te stellen;
- Kritisch bekijken van taken- of neventaakroosters en schrappen van taken die er minder toe doen;
- Inzet conciërges en overig onderwijsondersteunende inzet.

De grootste gemene deler van de niet-financiële maatregelen is wel het afwegen van in te zetten tijd versus nut/noodzaak.

Corona (Covid-19)

De impact van de pandemie op de ontwikkeling van leerlingen en op het functioneren van medewerkers is groot geweest in 2020. De gevolgen zijn nog niet in alle opzichten helder.

Leerachterstand

Na de eerste lockdown hebben scholen in kaart gebracht welke leerachterstand leerlingen hebben opgelopen. Op basis hiervan zijn in de tweede lockdown aanpassingen gemaakt. De afspraken over online onderwijs zijn aangescherpt waar nodig. Bovendien is het aantal leerlingen dat op initiatief van de leerkrachten is uitgenodigd voor de noodopvang in de tweede lockdown toegenomen.

Er is overleg tussen PO en VO om “kansrijk adviseren en kansrijk plaatsen” succesvol te laten verlopen de komende jaren.

Leerachterstand en zorg

Het is belangrijk goed zicht te krijgen op problemen die door corona zijn ontstaan of vergroot. Naast input van leerkrachten is het belangrijk dat jeugdzorg en deskundigen van het samenwerkingsverband de scholen ondersteunen.

Voor de sociale processen en ontwikkeling van leerlingen is het van belang dat scholen zich niet alleen richten op de kernvakken. WSKO-scholen besteden daarom bewust aandacht aan vieringen en organiseren activiteiten gericht zijn op de groep.

Medewerkers

Ook voor medewerkers is 2020 door Covid-19 een uitzonderlijk en stressvol jaar geweest. Er is veel gevraagd van de flexibiliteit van mensen. De combinatie van werk en thuissituatie droeg voor sommige medewerkers bij aan spanning en zorgen. Directeuren hebben moeten laveren tussen de verwachtingen die hoorden bij het onderwijs als cruciale sector en wat haalbaar was binnen de teams. Het daarnaast vasthouden van de ingezette professionele ontwikkeling binnen de scholen was moeilijk, maar is wel gelukt: het motto was vertragen maar niet stoppen. Studiedagen vonden bijvoorbeeld online plaats. Ook de communicatie met ouders heeft veel aandacht gevraagd. Wanhoop, kwetsbaarheid, eigenbelang en uiteenlopende opvattingen over het coronabeleid zijn zaken die daarbij speelden. Daarnaast moesten directeuren met elkaar en met het bestuur afstemmen en alert zijn op de informatie van de overheid.

Financiën

Tegenover extra uitgaven en gederfde inkomsten staan verschillende corona-subsidies. Dit biedt de mogelijkheid om zittende medewerkers extra in te zetten of extra personeel in te huren.

GOVERNANCE

Risicomanagement

In de loop van 2012 is voor het eerst gewerkt met risicomanagement in de bedrijfsvoering. Risicomanagement is feitelijk het voortdurend aandacht schenken aan de WSKO-eigen risico's en tegenover die risico's maatregelen stellen om de eventuele gevolgen van die risico's te beperken of te beheersen.

Het doel van risicomanagement is als volgt:

- Continu risico's expliciet maken en beheersen;
- Risico-alertheid creëren;
- Proactief met risico's omgaan in plaats van reactief;
- Bewust met risico's omgaan en bijbehorende beheersmaatregelen afwegen.

Om risicomanagement succesvol in de organisatie in te bedden, zal aan de volgende voorwaarden moeten worden voldaan:

1. Risicomanagement sluit aan bij de gehanteerde uitgangspunten, doelstellingen en werkwijzen binnen WSKO;
2. Risicomanagement volgt de zeggenschap, ofwel volgt de verantwoordelijkheden;
3. Risicomanagement wordt de verantwoordelijkheid van iedere medewerker.

Het bepalen van de risico's vindt plaats op basis van het principe dat wat fout kan gaan ook daadwerkelijk fout zal gaan en daarbij schade zal berokkenen met betrekking tot het bereiken van de strategische doelstellingen van WSKO.

Het is daarbij niet nodig om alle risico's te beheersen. Voor een goede beheersing vormen vooral de significante risico's het uitgangspunt. Significante risico's zijn risico's die het behalen van de doelstellingen van WSKO ernstig kunnen bedreigen.

De mogelijke beheersmaatregelen zijn de volgende:

- Overdragen: WSKO draagt al dan niet tegen vergoeding risico's over aan een derde partij (bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij);
- Beperken: nemen van beheersmaatregelen in de interne controle, toezicht en controle;
- Elimineren: stoppen met risicovolle activiteiten;
- Accepteren: WSKO gaat het risico bewust aan en gaat er beter mee om dan andere partijen.

De te nemen beheersmaatregelen in het kader van risicomanagement kunnen een basis zijn voor het ontwikkelen van de organisatie. Echter, risicomanagement is in eerste aanleg niet bedoeld als 'ontwikkeltool', maar als een instrument om de gevolgen van potentiële risico's te beheersen. Immers, knelpunten en problemen duiden op leemtes in de processen.

Op basis van de risicoanalyse worden zowel kans als impact bepaald van risico's, zonder rekening te houden met de processen en maatregelen die reeds zijn vastgesteld of ingesteld om risico's te voorkomen.

WSKO richt zich op het verzorgen van onderwijs. Onderwijs is -populair gezegd- onze 'core business', hetgeen betekent dat het uitgangspunt is dat wij onderwijs bieden van voldoende niveau.

De procesbeheersing van het verzorgen van onderwijs is op zich al een vorm van risicomanagement. Vanuit het primaire bedrijfsproces en door in- en externe factoren zijn risico's te identificeren die alle als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat zij de continuïteit van WSKO kunnen bedreigen.

De risico's hebben wij geclusterd in blokken die wij als risicogebieden kwalificeren:

1. Systeemrisico;
2. Imago;
3. Personeel;
4. Financiële middelen;
5. Interne beheersing;
6. Huisvesting

Ten aanzien van de risico's en de daarmee samenhangende kansen en bedreigingen zijn passende maatregelen van interne beheersing genomen.

Interne beheersing

Binnen de Governance wordt het fenomeen 'interne beheersing' als een *conditio sine qua non* aangehaald. Zonder interne beheersing geen Corporate Governance.

Ook bij WSKO is aandacht besteed aan de interne beheersingsprocessen. Interne beheersing is een proces dat gericht is op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen in de volgende categorieën:

- De effectiviteit en efficiency van bedrijfsprocessen;
- De betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging;
- De naleving van relevante wet- en regelgeving.

De belangrijkste elementen in deze definitie zijn dat interne beheersing wordt gezien als een proces dat wordt uitgevoerd door mensen op alle niveaus in de organisatie en niet door maatregelen, formulieren en procedures.

Interne beheersing verschaft slechts redelijke -geen absolute- zekerheid voor het realiseren van doelstellingen in één of meerdere aparte overlappende categorieën. Het is echter een proces dat blijvend in beweging is en noopt tot aanpassingen waar nodig.

Afhandeling van klachten

Elke klacht wordt serieus genomen. Het oplossen van een klacht en het treffen van maatregelen moeten tot een gewenst resultaat leiden, waardoor herhaling van de klacht wordt voorkomen en de kwaliteit van de school wordt verbeterd.

Mocht een ouder om welke reden dan ook niet tevreden zijn over de afhandeling van zijn vragen of bezwaren, dan kan men naar de directie van de school gaan. Zij heeft onder andere de taak dit soort zaken in overleg met ouders, groepsleerkrachten en eventueel andere betrokkenen op te lossen. Indien de afhandeling van de klacht niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden of indien de afhandeling in de school, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, kan men zich wenden tot het bevoegd gezag van WSKO, zijnde het College van Bestuur. Leidt ook dit overleg niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht worden ingediend volgens de klachtenregeling.

Klachtenregeling

Als men een klacht heeft dient men de onderstaande fasen te doorlopen:

1. Men treedt in overleg met het betreffende personeelslid en probeert tot komen tot oplossing van het probleem;

2. Bij onvoldoende resultaat met het betreffende personeelslid volgt overleg met de directeur. De klacht wordt schriftelijk vastgelegd in een daarvoor bestemd formulier. Een kopie van dat formulier wordt aangeboden aan de indiener, de aangeklaagde en aan de directie van de school;
3. Komt men samen met de directeur niet tot een oplossing, dan volgt overleg met het College van Bestuur van WSKO, De Ruijtbaan 83, 2685 RS Poeldijk, telefoon: 0174-280446;
4. Bij onvoldoende resultaat volgt indiening van de klacht bij de landelijke klachtencommissie Stichting GCBO, Postbus 82324, 2508 EH Den Haag, waarbij de Stichting is aangesloten.

De Stichting hanteert de modelklachtenregeling die is opgesteld door Verus, Vereniging voor Katholiek en Christelijk Onderwijs. De indiener stelt het College van Bestuur op de hoogte van het voornemen om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie. Als het een klacht met betrekking tot machtsmisbruik betreft, neemt de ouder contact op met de interne contactpersoon van school. Op iedere school is een interne contactpersoon aangesteld. Eventueel kan hij/zij verwijzen naar de externe vertrouwenspersoon.

OVERIGE ZAKEN VAN MATERIEEL BELANG

Huisvestingszaken

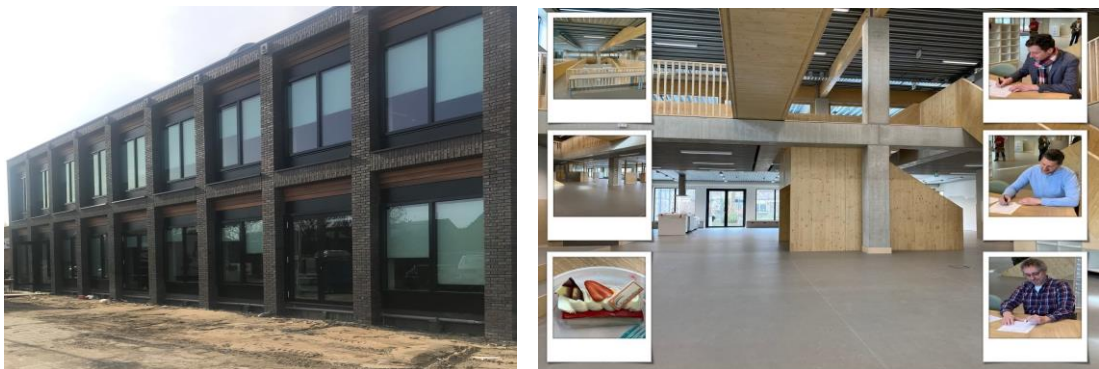
Facilitair technisch beheer omvat de gebouwgebonden facilitaire diensten op het gebied van energie, onderhoud, technisch beheer, schoonmaak, bewaking en beveiliging van de WSKO in juridisch eigendom zijnde schoolgebouwen, alsmede op de schoolgebouwen die in bruikleen zijn. Het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd in nauw overleg met de schooldirecties.

Nieuwbouw, renovatie en overige aanpassingen

In 2020 zijn er op het gebied van nieuwbouw, renovatie en overige aanpassingen diverse zaken aangepakt:

1. Realisatie nieuwbouw WSKO De Achtsprong locatie Sportlaan;
2. Voorbereidingen voor de definitieve nieuwbouw WSKO Waalcampus in de Waelpolder te 's-Gravensande;
3. Voorbereidende werkzaamheden nieuwbouw WSKO De Nieuwe Weg;
4. Inhuizing twee lokalen WSKO De Regenboog in schoolgebouw ander schoolbestuur;
5. Onderwijskundige aanpassingen binnen bestaande gebouwen.

Ad 1. In 2017 is een begin gemaakt met de voorbereiding van de uitbreiding van WSKO De Achtsprong in De Lier met zes lokalen, teneinde de locatie aan 't Achterlaantje in De Lier te kunnen verlaten om de kinderen op één locatie te kunnen huisvesten aan de Sportlaan. Ook hier geldt dat het nijpende tekort aan ruimte door alle partijen wordt onderkend, maar is pas na veel overleg in 2017, 2018 en 2019 door de gemeente het traject opgestart ter verkrijging en verlening van kredieten in 2019 en daarna. In februari 2020 is gestart met de renovatie en uitbreiding, waardoor WSKO De Achtsprong kan uitgroeien tot een IKC met 17 lokalen onderwijsruimte. De geplande en gerealiseerde oplevering is/was 19 februari 2021.

Ad 2. In augustus 2019 is het schoolgebouw Spinel 2 te 's-Gravensande verlaten door WSKO Godfried Bomans en is onder een nieuwe tenaamstelling van WSKO Waalcampus een IKC gestart in een nieuw gerealiseerde tijdelijke huisvesting aan de Dijckerwaal te 's-Gravensande. Tegelijkertijd met de verplaatsing is aangevangen met de voorbereidingen voor de realisatie van de definitieve huisvesting in Waelpolder, een schoolgebouw met 16 lokalen, gymzaal en kinderopvangruimte.

De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2020 gestart en zouden moeten leiden tot een realisatie van nieuwbouw waarvan de gebruiksnaam medio 2023 voorzien is.

- Ad 3. Het schoolgebouw van WSKO De Nieuwe Weg te Poeldijk is thans meer dan 60 jaar oud en aan vervanging toe. De gemeente erkent de noodzakelijkheid van de vervanging, maar schuift de realisatie op basis van budgettaire overwegingen telkenmale op. In 2019 zijn voorbereidende werkzaamheden opgestart voor de nieuwbouw. De -verrassende- plannen zijn medio 2020 gepresenteerd en voorzien in een gecombineerde nieuwbouw van VO (ISW), PO (WSKO) en kinderopvang (Simba) inclusief een zogenaamd onderwijskundig TienerCollege voor leerlingen groep 7 en 8 van het primair onderwijs en groep 1 en 2 van de voortgezet onderwijs.

De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2020 gestart en zouden moeten leiden tot een realisatie van nieuwbouw waarvan de gebruiksnaam medio 2025 voorzien is.

- Ad 4. Door de toename van het leerlingaantal groeit WSKO De Regenboog uit haar jasje. Dat beeld bestaat al een aantal jaren, hetgeen aanleiding was om in 2017 en 2018 onderzoek te doen naar mogelijke uitbreidingsmogelijkheden op de eigen locatie van WSKO De Regenboog. Uitbreiding bleek niet realiseerbaar op basis van budgettaire overwegingen. In 2019 is besloten dat WSKO De Regenboog twee lokalen toegewezen krijgt in het gebouw van scholenkoepel WOO (voorheen: SOOW). In de zomervakantie 2020 is de inhuizing een feit geworden na een kleine verbouwing.

- Ad 5. Door leerlinggroei, gewijzigde onderwijsconcepten en passend onderwijs zijn in de loop van het kalenderjaar 2020 diverse binnengebouwelijke aanpassingen doorgevoerd.

Doordecentralisatie buitenonderhoud

In 2020 zijn de meerjarige onderhoudsplannen (MOP's) voor het binnen- en buitenonderhoud geactualiseerd. De MOP's zijn opgesteld door een externe partij. Evenals in voorgaande jaren is met de uitvoering van de in de MOP's vastgestelde onderhoudsplannen aangevangen.

Projecten

Er zijn tal van projecten opgestart en uitgevoerd in 2020.

Een deel van de projecten staat in het kader van de BENG-regelgeving die in 2020 manifest wordt voor onder andere schoolgebouwen. Helaas laat de gemeente het volledig afweten qua beleid en incidentele maatregelen of bijdragen, waardoor WSKO zich genoodzaakt voelt het initiatief naar zich toe te trekken in het kader van verduurzaming van de schoolgebouwen.

Uit de schouwingen door de inspecties van de Omgevingsdienst Haaglanden is gebleken dat WSKO al heel goed bezig is, kijkend naar toepassing van de zogenaamde Erkende Maatregelen. Op onderdelen zal de komende jaren inspanningen moeten worden geleverd om de beoogde doelstellingen te realiseren.

Vooraf het onderhoud op het gebied van duurzaamheid en klimaat heeft veel aandacht gekregen:

- Plaatsen van zonnepanelen, LED-verplichting en educube-systemen;
- Vervanging van dakbedekkingen door duurzaam kunststof;
- Vervanging van dakkoepels en -opbouwen door light tubes;

- Introductie van gebruikersvriendelijke gesegmenteerde regelingen voor de centrale verwarming;
- Monitoren van het energieverbruik door het plaatsen van slimme, op afstand in te lezen gas- en elektriciteitsmeters;
- Voorbereidingen om te voldoen aan het verkrijgen van een energielabel voor scholen.

In de loop van 2020 zijn de zonnecellen, LED-verlichting en educube-systemen geplaatst en in gebruik genomen op WSKO Bernadette, WSKO 't Startblok en WSKO De Zeester.

Daarnaast is de plaatsing aangevangen in 2020 in en bij WSKO Andreashof.

Voor al deze projecten was/is het doel richting nul op de meter te gaan.

Bij de realisatie van de nieuwbouw WSKO De Achtsprong aan de Sportlaan zijn zonnepanelen geplaatst, maar door door onvoldoende dakoppervlak voorzien de panelen slechts in een deel van energievoorziening van de school.

Na volledige ingebruikname van de installatie op WSKO Andreashof en WSKO De Achtsprong voorzien de zonnepanelen in circa 160 MWh bij een totaalverbruik van circa 730 MWh, ofwel circa 22% duurzaam teruggeleverde energie.

FINANCIËEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

WSKO heeft in 2020 een resultaat gerealiseerd van € 579.714, hetgeen hoger is dan het begrote resultaat van +/- € 6.780. Het gerealiseerde resultaat is derhalve circa € 586.494 hoger dan begroot. De oorzaak van het hogere gerealiseerd resultaat is niet eens zo eenvoudig aan te geven, want het gerealiseerde resultaat wijkt op alle individuele baten en lasten af van de begroting. Uiteraard hebben de lockdownperioden ook invloed gehad op het resultaat, wegens gemiste opbrengsten ad circa € 50.000 uit verhuuractiviteiten en extra kosten ad circa € 75.000 voor de aanschaf van beschermingsmaterialen, kosten voor testen, aanvullende kosten voor extra schoonmaak. De inkomsten uit groeibekostiging in 2020 van circa € 677.000 hebben ook fors bijgedragen aan het hogere resultaat dan begroot.

Aan zowel de batenkant als de kostenkant was er in 2020 ten opzichte van de begroting een aantal mee- en tegenvallers te noteren die per saldo tegen elkaar wegvallen.

Het overzicht daarvan is als volgt:

	Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lagere afschrijvingskosten	929,924	914,671	15,253
Ontvangen groeibekostiging	0	677,286	677,286
Jubileumvoorziening:			
Verlaging disconteringsvoet en aanvullende dotatie voor hogere loonkosten	0	-66,763	-66,763
Financiële baten en lasten:			
Hogere opbrengsten door fluxtuerende koersen obligatieportefeuille	27,500	56,817	29,317
Overige zaken, per saldo	0	-68,599	-68,599
VERSCHIL REALISATIE & BEGROTING, PER SALDO			586,494

De scholen laten gezamenlijk een tekort zien van circa € 207.000, hetgeen lager is dan het begrote resultaat van circa +/- € 11.000.

Onderstaand is de balans per 31 december 2020 opgenomen. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. Hierna vindt u een overzicht van de financiële situatie op 31 december 2020 in vergelijking tot de situatie van een jaar daarvoor. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	12/31/2020	12/31/2019	Passiva	12/31/2020	12/31/2019
Materiële vaste activa	4,727,859	4,804,842	Eigen vermogen	8,468,940	7,889,226
Financiële vaste activa	3,154,718	2,736,701	Voorzieningen	1,401,165	1,086,098
Vorderingen	2,946,517	2,535,460	Langlopende schulden	0	260,401
Liquide middelen	2,782,981	2,819,913	Kortlopende schulden	3,741,970	3,661,191
Totaal activa	13,612,075	12,896,916	Totaal passiva	13,612,075	12,896,916

Toelichting op de balans:

ACTIVA

Materiële vaste activa

In 2020 is voor circa € 838.000 geïnvesteerd in gebouwgebonden items, leermiddelen en ICT. Het investeringsvolume lag lager dan de afschrijvingslasten, hetgeen een daling van de boekwaarde van de materiële activa betekent van circa € 77.000.

Er is voornamelijk geïnvesteerd in verduurzaming van de gebouwen en de in verdere digitalisering in de klas, zoals in chromebooks, oplaadkarren, digiborden en daarbij behorend digitaal lesmateriaal. Door de op handen zijnde verhuizing van de locatie 't Achterlaantje te De Lier naar Sportlaan te De Lier (WSKO Achtsprong) was een aantal activa niet herbruikbaar en moesten deze afgestoten worden, hetgeen een boekverlies betekende van circa € 43.000.

Financiële vaste activa

Het totaal van de financiële vaste activa (exclusief de wegens lossingen in 2020 als kortlopende verantwoorde 'overige effecten') is toegenomen met € 418.017.

De toename bestaat per saldo uit de volgende componenten:

- Saldo gedane aankopen minus verkopen tegen nominale waarde: +/+ € 381.387;
- Saldo gedane aankopen minus verkopen tegen marktwaarde: + / + € 81.322;
- Koersmutaties per ultimo boekjaar: -/- € 44.692.

Het bruto rendement (= rente plus koersresultaat, gedeeld door de gemiddelde beurswaarde) bedroeg in 2020 1,97% (2019: 2,6%), voornamelijk door marktontwikkelingen.

Vorderingen

De vorderingen zijn toegenomen met € 411.057 ten opzichte van 2019.

De mutatie bestaat voornamelijk uit een tweetal componenten:

- Vordering op de gemeente Westland uit hoofde van de financiering van bouwtermijnen nieuwbouw De Achtsprong/Sportlaan ad € 614.048
- Lagere marktwaarde van de kortlopende obligaties ad -/- € 183.745.

Voor het overige zijn per saldo er kleine verschillen tussen de verschillende boekjaren.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn per saldo afgenomen ten opzichte van 2019 met -/- € 36.932 als resultante van "plussen en minnen" op vrijwel alle componenten.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is toegenomen met € 579.714 door verwerking van het resultaat 2020. Er zijn geen onttrekkingen geweest of toevoegingen gedaan aan de bestemmingsreserve (vervangingen) in 2020 (2019: € 0). De bestemmingsreserve is bevroren op het niveau van 2017, zijnde € 207.981. De hoogte van de reserve wordt voldoende geacht om het tekort gedurende het gehele boekjaar op de vervangingsfaciliteit om arbeidsongeschikte medewerkers te vervangen door 'plusleerkrachten' en flexibele schil (uitzendkrachten en overige ingeleende capaciteit) te dekken.

Voorzieningen

De voorziening voor jubilea is toegenomen met circa € 82.000 door een tweetal oorzaken:

- Door een verlaging van de disconteringsvoet van 1,88% naar 1,51%, zijnde exact het normatieve rentepercentage van de obligatieportefeuille;
- Door een toename van de loonkosten door onder andere de loonsverhoging voor onderwijzend personeel overeenkomstig de cao PO.

De dotatie door de verlaagde disconteringsvoet bedraagt per ultimo boekjaar 2020 circa € 68.000 (2019: € 101.000).

De PORaad adviseert op basis van de diverse rapporten van de Werkgroep Discontovoet een disconteringsvoet voor van 1%, maar dat advies schuiven wij ter zijde in verband met de normatief te behalen rente-inkomsten van de titels in de obligatieportefeuille.

Overigens is de omvang van de voorziening voor jubilea van circa € 549.000 per 31 december 2020 als ruim te kwalificeren. Kijkend naar de 'vuistregel' van de PO-Raad, welke een vast bedrag per fte aangeeft van € 850, zou een voorziening van circa € 260.000 voldoende zijn voor het afdekken van toekomstige uitgaven.

De voorziening groot onderhoud is gevormd voor toekomstige uitgaven voor buitenonderhoud naar aanleiding van de doordecentralisatie van het buitenonderhoud per 1 januari 2015.

De in de materiële bekostiging begrepen financiële bijdrage voor buitenonderhoud wordt toegevoegd aan de voorziening; kosten voor buitenonderhoud alsmede advieskosten ter zake van buitenonderhoud worden aan de voorziening onttrokken.

Na het gereedkomen van de herijkte meerjaren onderhoudsprognoses (MOP's) zijn wij aan de slag gegaan met het ten uitvoer brengen van onderhoud.

Naast het onderhoud op alle scholen zijn tevens kwaliteitsverbeteringen en onderwijskundige aanpassingen doorgevoerd op diverse WSKO-scholen.

Per saldo is in totaal circa € 179.000 (2019: € 294.000) onttrokken aan de voorziening.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn afgenomen met circa € 260.401 ten opzichte van de positie op 31 december 2019 door de boetevrije aflossing in 2020 van een opgenomen geldlening ten behoeve van de financiering van verduurzaamheidsprojecten op diverse scholen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn toegenomen met circa € 27.728 ten opzichte van de positie op 31 december 2019, voornamelijk door vooruitontvangen geormerkte en niet-geormerkte subsidies en vooruitontvangen ouderbijdragen (bijvoorbeeld voor continuooster).

RESULTAAT

De begroting van 2020 voorzag in een klein negatief resultaat van -/- € 6.780. Uiteindelijk wordt een resultaat gerealiseerd van € 579.714: een verschil van € 586.494 ten opzichte van de begroting.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan tussen het voorgaande boekjaar en begroting en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar en realisatie huidig jaar versus begroting

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2020 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2019.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Rijksbijdragen OCW	28,035,674	25,557,034	26,156,074
Overige overheidsbijdragen	227,796	801,568	280,212
Overige baten	1,144,475	661,936	1,074,122
TOTAAL BATEN	29,407,945	27,020,538	27,510,408
LASTEN			
Personele lasten	23,350,901	22,695,998	21,405,539
Afschrijvingen	914,671	929,924	821,745
Huisvestingslasten	2,407,988	1,689,506	2,110,355
Overige instellingslasten	2,211,488	1,739,390	2,200,622
TOTAAL LASTEN	28,885,048	27,054,818	26,538,261
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	522,897	-34,280	972,147
Financiële baten en lasten	56,817	27,500	81,889
Buitengew one baten en lasten	0	0	0
RESULTAAT	579,714	-6,780	1,054,036

Realisatie huidig jaar versus begroting

ALGEMEEN

Het bedrijfsresultaat uit normale bedrijfsuitoefening is € 557.177 hoger dan vooraf geprognosticeerd:

- De totale baten zijn in 2020 € 2.387.407 hoger dan vooraf geprognosticeerd;
- De totale lasten zijn in 2020 € 1.830.230 hoger dan vooraf geprognosticeerd.

BATEN

De totale baten zijn in 2020 € 2.387.407 hoger dan vooraf geprognosticeerd.

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen zijn in 2020 per saldo circa € 2.478.640 hoger dan geprognosticeerd:

- Circa € 456.000 als gevolg van een hogere opbrengst door indexeringen van de personele bekostiging over schooljaar 2019-2020 -met terugwerkende kracht als het ware- ontvangen in de loop van 2020;
- Circa € 325.000 als gevolg van een hogere opbrengst door onder andere indexeringen van de bekostiging (de gevolgen van indexeringen worden voorzichtig begroot);
- Circa € 921.000 aan 'prestatiebox' verantwoord onder 'rijksbijdragen', maar begroot onder 'overige overheidsbijdragen';
- € 837.000 aan overige incidentele subsidieregelingen (lerarenbeurs, teambeurs, bijzondere bekostiging 1^e opvang vreemdelingen, bijzondere bekostiging samenvoeging, arrangementen en groeibekostiging etc.) meer ontvangen dan begroot;

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn in 2020 per saldo circa € 573.772 lager dan geprognosticeerd, voornamelijk omdat de 'prestatiebox' begroot wordt onder de 'overige overheidsbijdragen', maar in de jaarrekening verantwoord wordt onder de 'rijksbijdragen'.

Het overige verschil wordt veroorzaakt door ontvangen incidentele doelsubsidies.

Overige baten

De overige baten zijn in 2020 per saldo circa € 482.539 hoger dan geprognosticeerd.

De toename van gerealiseerde baten is toe te schrijven aan ontvangsten die uit voorzichtigheid grotendeels niet worden begroot (ouderbijdragen, overblijfgelden, bijdragen continuooster, sponsoring, schade-uitkeringen, schoolreis en -kampen). Het totaal daarvan bedroeg in 2020 € 390.000.

Voor het overige betreft het incidentele opbrengsten van circa € 93.000 die niet begroot worden.

LASTEN

De totale lasten zijn in 2020 € 1.830.230 hoger dan vooraf geprognosticeerd.

Personeelslasten

De lasten laten een overschrijding zien van € 654.903 ten opzichte van de begroting.

De oorzaken hiervan zijn:

- Hogere loonkosten na aftrek van ontvangen uitkeringen dan begroot ad circa € 273.000 door onder andere de loonsverhoging voor onderwijzend personeel conform cao PO, vervangingen, scholing en inzet personeel in het kader van de werkdrukverlaging;
- Hogere loonkosten door inzet in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, NT2-subsidies, arrangementen, overblijf, continuooster, handelingsgerichte diagnostiek en overige zorg circa € 342.000 (tegenover de dikwijls incidentele of kortdurende inzet van externen staan evenzo incidentele opbrengsten);
- Hogere lasten door dotatie aan voorziening en overige reserveringen: € 81.000, waarvan circa € 67.000 door de verlaging van de disconteringsvoet van 1,88% naar 1,51%;
- Overige verschillen: +/- € 41.000.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten laten een overschrijding zien van € 718.482 ten opzichte van de begroting.

De belangrijkste overschrijdingen worden veroorzaakt door de volgende posten:

- Aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud ad circa € 81.000 naar aanleiding van de actualisatie MOP's;
- Energiekosten pakken hoger uit dan begroot, zowel qua verbruikseenheden – met name het gasverbruik is hoger uitgevallen dan geprognosticeerd door intensiever warmstoken door het uitgebreid ventileren van de klaslokalen - als tariefstelling, waardoor een overschrijding van circa € 17.000 is gerealiseerd ten opzichte van de begroting;
- Schoonmaakkosten pakken circa € 76.000 hoger uit dan begroot door hogere tariefstelling in verband met nieuwe schoonmaak-cao, hogere vuilafvoerkosten wegens hogere overheidsheffingen, extra schoonmaakbeurten wegens verbouwingen (opleveringsschoonmaak) en aanvullende hygiënemaatregelen in verband met de Corona-pandemie;
- Duurzaamheidsaanpassingen binnen diverse schoolgebouwen, onder andere naar aanleiding van controles door de Omgevingsdienst Haaglanden inzake de toetsing op naleving van de regelgeving, maar uiteraard ook in het kader van de gezamenlijke ambitie duurzamer te willen zijn als voorloper op de regelgeving inzake Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) in 2020 hebben kosten met zich meegebracht (circa € 50.000);
- Incidentele uitgaven ad circa € 111.000 die ingegeven zijn door het veiligheidsstreven en geen uitstel meer konden dulden, zoals de aanpassingen aan elektrische installaties, interne gebouwelijke aanpassingen, binnenschilderwerk en vervanging droogloopmatten;
- Overige verschillen: € 383.000, onder andere door ontvangen afrekeningen servicekosten 'brede scholen', planmatig (binnen)onderhoud en herstelwerkzaamheden.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten laten een overschrijding zien van circa € 472.098 ten opzichte van de begroting.

Hoewel bepaalde ambities gedeeltelijk voorzien waren in de begrotingen zijn die trajecten hier en daar hoger uitgevallen dan begroot of werden er kosten gemaakt die noodzakelijk waren om de ingezette trajecten tot een succes te maken:

- Hogere kosten in verband met aanlag van groenblauwe schoolpleinen en besteding van ontvangen incidentele doelsubsidies ad circa € 150.000;
- Kosten gemaakt voor ingekochte diensten en -advisering inzake huisvestingsproblematiek Wateringse scholen en conceptontwikkeling TienerCollege ad € 27.000;
- Wervingskosten en daarmee samenhangende uitgaven ad € 14.000 ten behoeve van de vervulling van vacatures (niet begroot);
- Uitgaven ten laste van ingezamelde gelden (continurooster, overblijf, ouderbijdragen, sponsorlopen, oud papier, kerkenveilingen, etc.) ad € 99.000 worden niet begroot;
- Uitgaven voor alarmmeldingen en alarmopvolgingen ad € 7.000 zijn niet begroot;
- Schaden: € 45.000, die niet worden begroot;
- Schoolkampen, -reizen en festiviteiten: € 52.000, die niet worden begroot;
- Overige verschillen: € 78.098.

Realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar

ALGEMEEN

Het bedrijfsresultaat uit normale bedrijfsuitoefening is € 451.250 lager dan voorgaand jaar:

- De totale baten zijn in 2020 € 1.897.537 hoger dan voorgaand jaar;
- De totale lasten zijn in 2020 € 2.346.787 hoger dan voorgaand jaar.

BATEN

De totale baten zijn in 2020 € 1.897.537 hoger dan voorgaand jaar.

De rijksbijdragen zijn in 2020 per saldo circa € 1.879.960 hoger dan voorgaand jaar en verklaren per saldo vrijwel de gehele toename:

- Circa € 456.000 als gevolg van een hogere opbrengst door indexeringen van de personele bekostiging over schooljaar 2019-2020 - met terugwerkende kracht als het ware - ontvangen in de loop van 2020;
- Circa € 325.000 als gevolg van een hogere opbrengst door enerzijds onder andere indexeringen van de bekostiging en anderzijds door de toename van leerlingaantal;
- € 1.098.000 aan overige incidentele subsidieregelingen (lerarenbeurs, teambeurs, bijzondere bekostiging 1^e opvang vreemdelingen, bijzondere bekostiging samenvoeging en arrangementen, doelsubsidies, ondersteuningssubsidies en groeigelden).

LASTEN

De totale lasten zijn in 2020 € 2.346.787 hoger dan voorgaand jaar.

Personeelslasten

De personeelslasten laten een toename zien van € 1.945.362 ten opzichte van 2019.

De oorzaken hiervan zijn:

- De afspraken qua salariering in het kader van de nieuwe cao-afspraken betekende een extra loonkostenpost t.o.v. voorgaand jaar van circa € 700.000;
- Door de toename van het leerlingenaantal waren er gemiddeld meer in loondienst dan in 2019, hetgeen een toename betekende van circa € 500.000;
- Hogere loonkosten door inzet in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, NT2-subsidies, arrangementen, overblijf, continurooster, handelingsgerichte diagnostiek en overige zorg ondersteuningssubsidies en doelsubsidies circa € 500.000 (tegenover de dikwijls incidentele of kortdurende inzet van externen staan evenzo incidentele opbrengsten);
- Overige verschillen: € 245.362.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten lieten een toename zien van € 92.926 ten opzichte van 2019.

De oorzaken daarvan zijn:

- Hogere lasten door activering van investeringen in duurzaamheid: € 25.000;
- Hogere lasten door investeringen in digitale leermiddelen: € 47.000;
- Hogere lasten aanschaf extra leerlingsets en inrichtingsmeubilair door groei aantal: € 14.000;
- Overige verschillen: € 6.926.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten laten een toename zien van € 297.633 ten opzichte van voorgaand jaar.

De belangrijkste overschrijdingen worden veroorzaakt door de volgende posten:

- Toename van de onderhoudskosten met circa € 97.000 door verhoging van het aantal kleine reparaties (door de lockdownperioden kon een aantal overlastgevendende klussen worden uitgevoerd en zijn SCIOS-keuringen uitgevoerd);
- Energiekosten pakken hoger uit dan begroot, zowel qua verbruikseenheden – met name het gasverbruik is hoger uitgevallen door intensiever warmstoken door het uitgebreid ventileren van de klaslokalen - als tariefstelling, waardoor een overschrijding van circa € 17.000 is gerealiseerd ten opzichte van 2019;
- Schoonmaakkosten pakken circa € 77.000 hoger uit door hogere tariefstelling in verband met nieuwe schoonmaak-cao, hogere vuilafvoerkosten wegens hogere overheidsheffingen, extra schoonmaakbeurten wegens verbouwingen (opleveringsschoonmaak) en aanvullende hygiënemaatregelen in verband met de Corona-pandemie;
- Incidentele uitgaven ad circa € 99.000 voor groenblauwe speelpleinen inclusief Cruyffcourts;
- Overige verschillen: € 7.933.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten laten een overschrijding zien van circa € 10.866 ten opzichte van voorgaand jaar:

- Overige verschillen: € 10.866.

Investerings en financieringsbeleid

De investeringen worden bewaakt op basis van de investerings- en liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief.

“Hoe rijk is mijn schoolbestuur?”

WSKO is de laatste jaren gegroeid naar een financieel gezonde organisatie. Doelstelling is om ook in de toekomst financieel gezond te blijven.

Binnen de randvoorwaarden zoeken wij steeds naar mogelijkheden voor verantwoorde investeringen, waardoor voorkomen wordt dat ‘teveel geld op de plank blijft liggen’. De extra investeringen zijn op de scholen in meer of mindere mate zichtbaar door bijvoorbeeld (innovatieve) onderwijsconcepten, scholen, ICT-investeringen, investeringen in binnenklimaat, etc.

Het weerstandsvermogen bij WSKO wordt niet alleen aangehouden voor toekomstige buffers, maar ook voor zinvolle investeringen in zaken die belanghebbenden bij WSKO belangrijk vinden.

Overigens blijkt uit de in 2020 door MinOCW geïntroduceerde “Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen van onderwijsinstellingen” dat er bij WSKO geen sprake is van bovenmatig publiek eigen vermogen.

Ouderbijdragen

De ouderverenigingen vragen ouderbijdragen voor uitgaven van de school die niet gesubsidieerd worden. Ook zaken die het onderwijs ondersteunen, zoals uitgaven voor projecten, educatieve uitstapjes en de kosten voor toetsen.

De hoogte van de ouderbijdrage wordt door de individuele oudervereniging vastgesteld. Hoewel de ouderbijdrage niet verplicht is gaan de scholen ervanuit dat iedereen meedoet, omdat de gelden ten goede komen aan de kinderen.

Treasuryverslag

In 2011 werd het beleggings- of treasurystatuut vastgesteld. Het statuut was de leidraad bij de uitvoering van het beleid gedurende een deel van het boekjaar 2017.

Het treasurystatuut is medio 2017 vernieuwd naar aanleiding van de in 2016 gepubliceerde 'Regeling belegging, lenen en derivaten OCW 2016'. Na vaststelling van het vernieuwde treasurystatuut was dat statuut de leidraad bij de uitvoering van het beleid in boekjaar 2020.

Overigens dient daarbij te worden aangetekend dat de in 2013 aangestelde vermogensbeheerder Rabobank in 2020 op basis van het afgegeven mandaat en de marktomstandigheden de volledige portefeuille beheerde in lijn met de eerdergenoemde 'Regeling belegging, lenen en derivaten OCW 2016'.

Gedurende het boekjaar 2020 hebben er lossingen plaatsgevonden, zijn desinvesteringen geweest en zijn nieuwe verkrijgingen en/of verwervingen gedaan.

De opbrengst uit de desinvesteringen is niet volledig omgezet in nieuwe effecten. Een deel van de opbrengst is aangewend voor de boetevrije en volledige aflossing van de langlopende schuld. Gedurende het boekjaar 2020 is volledig in de geest van de vigerende statuten gehandeld. Er is louter belegd in obligaties en liquide middelen, waarbij een duidelijke splitsing is aangebracht tussen een portefeuille voor belegd publiek vermogen en een portefeuille voor belegd privaat vermogen. Het afgegeven mandaat is als volgt:

	Publieke portefeuille	Private portefeuille
Risicoprofiel	Voorzichtig/defensief	Voorzichtig/defensief
Beleggingshorizon	5 jaar en langer	5 jaar en langer
Vermogensbehoud is het doel	Ja	Neen
Regeling beleggen & belenen vigerend	Ja	Ja
Rating van de vermogenstitels	Minimaal A	Minimaal BBB, 'corporates' toegestaan

Obligaties

De omvang van de nominale waarde van de portefeuille is in 2020 - inclusief de onder de vlottende activa verantwoorde kortlopende titels- toegenomen ten opzichte van 2019. De toename bedraagt € 206.287, ofwel 8,6%.

De beurswaarde van de portefeuille is in 2020 -inclusief de onder de vlottende activa verantwoorde kortlopende titels- met 9,1% gestegen (2019: 6,3% gestegen) ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Liquide deel van het belegd vermogen

Gedurende het boekjaar is een deposito aangehouden bij Coöperatieve Rabobank Westland U.A. met een storting van € 440.000.

Het verloopoverzicht van de deposito's is als volgt:

	Op nominale waarde 2020	Op nominale waarde 2019
Stand per 1 januari	440.000	440.000
Bij/af: overige mutaties	0	0
Stand per 31 december	440.000	440.000

Doordat het betaallritme van het ministerie OCW inzake de bekostiging niet synchroon loopt met de uitgaande geldstromen gedurende het jaar ontstaan er periodiek overschotten en/of tekorten op de lopende rekening. Tijdelijke overschotten op de lopende rekening worden rentedragend geparkeerd op een zogenaamde beleggingsrekening bij de Rabobank.

Het verloop van de beleggingsrekening is als volgt:

	Op nominale waarde 2020	Op nominale waarde 2019
Stand per 1 januari	2,088,017	521,360
Bij/af: overige mutaties	150,416	1,566,657
Stand per 31 december	2,238,433	2,088,017

De per saldo stijging van de balanswaarde van obligaties en liquiditeiten in 2020 is toe te rekenen aan enerzijds achteraf ontvangen geïndexeerde rijksbekostigingen over voorgaande schooljaren en ontvangen incidentele subsidies en anderzijds een ten opzichte van voorgaande jaren afwijkend patroon aan uitgaven in verband met lockdownperioden dan wel gedeeltelijke openstelling van de scholen.

Rendement

Het behaalde rendement 2020, afgezet tegen de nominale waarde per 1 januari 2020 bedraagt 1,99% (2019: 2,76%).

Het behaalde rendement 2020, afgezet tegen de beurswaarde per 1 januari 2020 bedraagt 1,85% (2019: 2,55%).

Het gerealiseerde rendement in 2020 is hoger dan (voorzichtig) begroot, maar wel lager dan voorgaande jaren. De marktontwikkelingen gedurende 2020 hebben de koersen aanzienlijk beïnvloed, waardoor een hoger (ongerealiseerd) koersresultaat is geboekt.

De nominale rente van de obligatieportefeuille ligt op 1,51% (2019: 2,20%).

Per 31 december 2020 is de samenstelling van de portefeuille exclusief de in 2021 losbare obligaties (verantwoord onder de vlottende activa/overige effecten) als volgt:

Fonds	Nominale waarde	Aankoopwaarde	Rente%	Jaar aankoop	Jaar lossing	31-12-2020
PRIVAAT BELEGD VERMOGEN						
Rabobank	70,000	88,095	4.125	2016	2025	83,725
OP Corp Bank	100,000	101,160	1.000	2018	2025	105,227
Novartis Finance	100,000	102,728	0.500	2019	2023	102,039
Ned. Waterschapsbank	100,000	104,418	0.625	2019	2029	107,815
Dexia CLF	50,000	52,221	0.750	2016	2023	51,297
Dexia CL	100,000	104,928	1.250	2019	2025	107,592
Vanguard Inf. Link Bd.	71,387	85,000	0.000	2020		89,777
EFSF	90,000	97,736	1.875	2013	2023	95,553
België	100,000	104,430	0.900	2019	2029	111,703
Luxemburg	130,000	145,314	2.125	2013	2023	139,335
ABN Amro Bank	50,000	56,085	2.500	2017	2023	54,013
	961,387	1,042,115				1,048,076
PUBIEK BELEGD VERMOGEN						
Finland	225,000	239,985	1.625	2013	2022	234,157
Rabobank	175,000	219,100	4.125	2017	2025	209,312
ABN Amro Bank	100,000	112,170	2.500	2017	2023	108,025
Finnvera	200,000	204,110	0.500	2019	2026	210,402
Luxemburg	150,000	167,670	2.125	2013	2023	160,772
BFCM	200,000	214,400	1.250	2019	2027	216,732
BNP Paribas	100,000	108,900	2.375	2020	2024	108,747
Credit Agricole	200,000	198,800	0.010	2020	2028	204,936
Nordea Bank	100,000	104,800	1.125	2020	2027	108,333
Op Corp Bank	100,000	101,160	1.000	2018	2025	105,227
	1,550,000	1,671,095				1,666,643
BELEGD VERMOGEN						
TOTAAL	2,511,387	2,713,210				2,714,719

Kengetallen

WSKO heeft nog geen grenswaarden bepaald voor het vereiste weerstandsvermogen, maar de signaleringswaarden zoals die door Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (CVO) worden gehanteerd worden voorsnog als richtinggevend gekwalificeerd. Echter, WSKO investeert waar nodig in de kwaliteit van het onderwijs en laat zich daarbij niet leiden door kengetallen.

Het spreekt voor zich dat WSKO de ontwikkelingen van de kengetallen scherp volgt. De bezuinigingsmaatregelen op landelijk en lokaal overheidsniveau maakt adequaat risicomanagement en risicobeheer noodzakelijk. Het hebben van voldoende weerstandsvermogen en/of het treffen van noodzakelijk geachte voorzieningen speelt daarbij een essentiële rol.

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en de kapitalisatiefactor vermelden wij onderstaand de kengetallen:

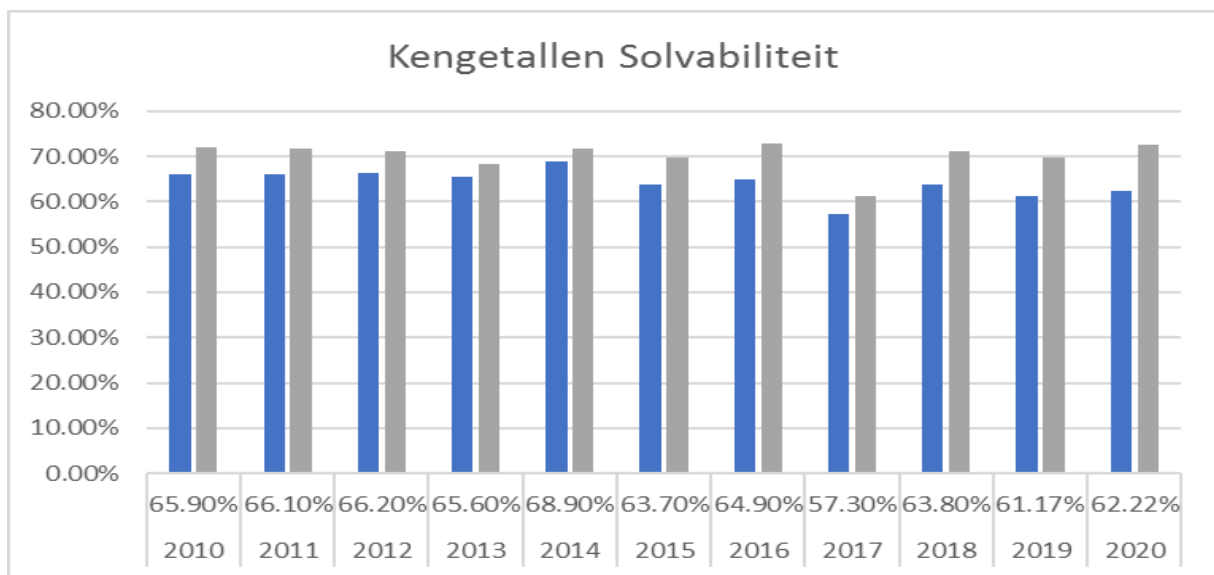
Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De signaleringswaarde van CVO is voor met WSKO vergelijkbare besturen >20,00%.

I	Kengetal 2020:	Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen	62,22%
	Kengetal 2019:		61,17%

II	Kengetal 2020:	Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen	72,51%
	Kengetal 2019:		69,59%

De solvabiliteit (kengetal I en kengetal II) laat een stijgende trend zien, voornamelijk door enerzijds verwerking van het resultaat in het eigen vermogen en anderzijds door de verhoging van de voorzieningen en de kortlopende schulden.

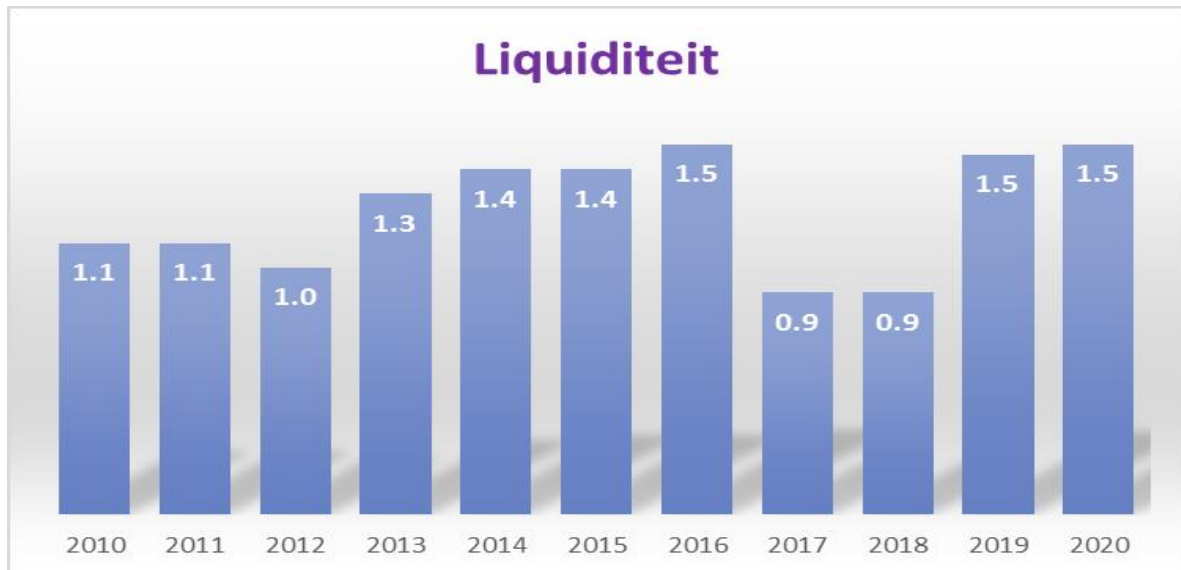
Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De signaleringswaarde van CVO is voor met WSKO vergelijkbare besturen minimaal 0,5 en maximaal 1,5.

Kengetal 2020:	Vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden	1,5
Kengetal 2019:		1,5

De liquiditeitsratio geeft aan dat 1,5 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan kredietinstellingen, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva. De liquiditeitspositie van de stichting is hierdoor als voldoende te kwalificeren.

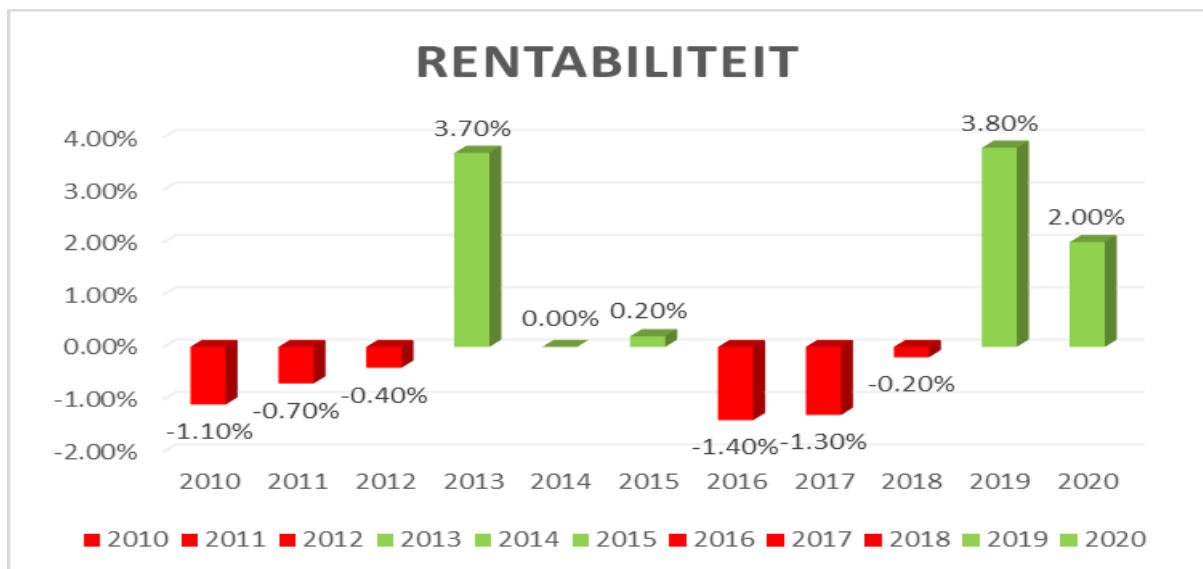

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan op er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

De signaleringswaarde van CVO is voor met WSKO vergelijkbare besturen minimaal 0% en maximaal 5%.

Kengetal 2020:	Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief rentebaten)	2,0%
Kengetal 2019:		3,8%

Kapitalisatiefactor

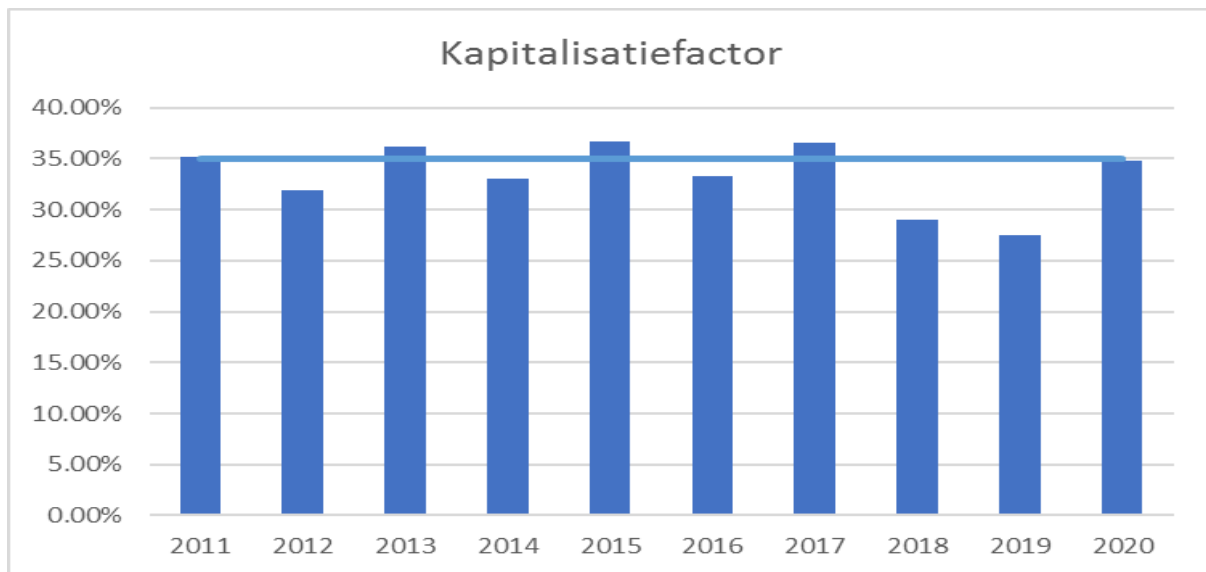
De kapitalisatiefactor geeft een indicatie welk deel van het kapitaal efficiënt wordt benut voor de vervulling van de kerntaken.

In de loop van 2017 is door het onderwijsveld afscheid genomen van de kapitalisatiefactor als indicator voor de vervulling van de kerntaken. Omwille van de vergelijkbaarheid van 2017 ten opzichte van

voorgaande jaren werd de kapitalisatiefactor ongewijzigd getoond in het jaarverslag. Voor 2018, 2019 en 2020 geldt dezelfde argumentatie om de kapitalisatiefactor te tonen.

De signaleringswaarde van CVO is voor met WSKO vergelijkbare besturen <35,00%.

Kengetal 2020:	De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende onroerende goederen, minus private reserves minus langlopende schulden, gedeeld door de totale baten	34,79%
Kengetal 2019:		27,51%

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding tussen de huisvestingslasten plus afschrijvingslasten gebouwen en terreinen aan in relatie tot de totale lasten..

De signaleringswaarde is voor met WSKO vergelijkbare besturen >10,00%.

Kengetal 2020:	Huisvestingsratio	8,62%
Kengetal 2019:		8,16%

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen van onderwijsinstellingen

Op 29 juni 2020 is signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen van onderwijsinstellingen gepubliceerd. De signaleringswaarde zou het antwoord moeten geven op de vraag wat de gezonde omvang van publieke reserves bij onderwijsinstellingen zou moeten zijn.

De signaleringswaarde wordt als volgt berekend:

Normatief publiek eigen vermogen is:

- $0,5x$ aanschafwaarde gebouwen $\times 1,27$
- Vermeerderd met de boekwaarde van de overige materiële vaste activa;
- Vermeerderd met de omvangafhankelijke rekenfactor $\times$ totale baten

De berekening per 31 december 2020 leidt tot de volgende signaleringswaarde:

UITGANGSPUNTEN	2020
Totaal opbrengsten	29.464.762
Aanschafwaarde gebouwen	901.248
Boekwaarde overige materiële vaste activa	4.158.291

UITWERKING	2020
0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27	572.292
Boekwaarde overige materiële vaste activa	4.158.291
0,05 x totale baten	1.473.238
NORMATIEF PUBLIEK EIGEN VERMOGEN	6.203.821
WERKELIJK PUBLIEK EIGEN VERMOGEN	5.677.472

Per 31 december 2020 zijn er geen bovenmatige publieke reserves.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De continuïteitsparagraaf is voortgekomen uit het meerjaren financieel beleidsplan.

De Raad van Toezicht ziet toe op de koers en de besturing van de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs. De verantwoordelijkheid voor dit bestuur ligt bij het College van Bestuur. De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement. Net als voorgaande jaren is ook in 2020 het jaarlijks te actualiseren meerjarenplan met zorgvuldigheid besproken als gezamenlijke basis voor de jaarlijkse begroting. Het meerjarenplan is opgesteld voor vier jaar en langer en wordt jaarlijks aangepast aan de realiteit van het moment, zodat het langetermijnbeleid steeds vanuit de feitelijke realiteit wordt gecorrigeerd.

De Raad van Toezicht heeft op 15 april 2021 het geactualiseerde meerjaren financieel beleidsplan (MJFBP) 2021-2025 goedgekeurd.

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad heeft vervolgens het meerjaren financieel beleidsplan ter informatie ontvangen.

De uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft in de loop van december 2019 in China plaatsgevonden. De wereldwijde verspreiding en de daarbij behorende gevolgen en overheidsmaatregelen waren zijn in het kalenderjaar 2020 manifest geworden en hebben invloed gehad op de activiteiten van WSKO.

En ook in kalenderjaar 2021 zullen de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar zijn aangemerkt en als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Het COVID-19 virus (coronavirus) en de daartegen genomen maatregelen door de rijksoverheid, kunnen impact hebben op WSKO in het kalenderjaar 2021. Hoe groot de impact daadwerkelijk zal zijn is onzeker, dat hangt onder andere af van de doorlooptijd van beperkende c.q. beschermende maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociale, maatschappelijke en economische gevolgen. WSKO heeft in het boekjaar 2020 te kampen gehad met de gevolgen van het coronavirus en die gevolgen zijn zowel van organisatorische en/of educatieve aard als van financiële schade. De Rijksbesteding is overigens ongewijzigd voortgezet als ware er geen crisis en is zelfs verhoogd door incidentele ondersteuningsprogramma's om opgetreden onderwijsachterstanden te bestrijden.

In het kalenderjaar 2020 is er omzetsdaling als gevolg van gederfde huurinkomsten uit hoofde van verhuuractiviteiten van gymzalen en leslokalen tijdens de periode van de intelligente lockdown zonder dat daar additionele kosten tegenover staan. De omzetsdaling heeft circa € 50.000 bedragen. Daarnaast is zijn er lagere inkomsten uit ouderbijdragen voor overblijf en continuooster, maar omdat tegenover deze gederfde inkomsten geen kosten voor overblijfvrijwilligers of ingehuurde derde partijen tegenover staan, is er nauwelijks tot geen financiële schade.

Bovendien zijn er aanvullende niet-begrote kosten gemaakt voor onder andere de aanschaf van beschermingsmaterialen, coronatesten, extra hygiënemaatregelen etc.. De omvang van de kosten bedragen circa € 75.000

Uiteraard heeft het COVID-19 virus gevolgen gehad voor de marktwaarde van de obligatieportefeuille, maar het bestuur heeft er vertrouwen in dat de marktwaarde op de lange termijn zich zal herstellen.

Het bestuur van WSKO heeft voor het kalenderjaar 2021 waar mogelijk passende maatregelen genomen om de situatie het hoofd te bieden.

Deze maatregelen zijn voor het bestuur reden om te vertrouwen op duurzame voortzetting van de stichtingsactiviteiten. Derhalve is de jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling: er is geen enkele twijfel over de continuïteitsveronderstelling.

De in het MJFBP 2021-2025 opgenomen continuïteitsparagraaf is voor de jaren 2021-2023 opgenomen in het jaarverslag 2020.

Kengetallen

Kengetal (stand 31 december)	2020	2021	2022	2023
Management/directie in wtf	18	18.0000	18.0000	18.0000
Onderw ijzend personeel in wtf	235.7899	239.1170	242.5929	249.0590
Overige medewerkers in wtf	13.7997	13.7997	13.7997	13.7997
Personele bezetting in wtf	252.1331	261.7415	262.6800	265.4903
Leerlingaantallen	4,822	4,856	4,920	5,049

NB In dit overzicht is geen rekening gehouden met de gevolgen van het initiatiefwetvoorstel 'Siderius'.

BALANS

	2020	2021*	2022*	2023*
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	4,727,859	4,670,378	4,669,989	4,668,203
Financiële vaste activa	3,154,718	2,736,701	2,736,701	2,736,701
TOTAAL VASTE ACTIVA	7,882,577	7,407,079	7,406,690	7,404,904
VLOTTENDE ACTIVA				
Debiteuren	192,837	130,000	130,000	130,000
Overige vorderingen	2,753,680	1,500,000	1,500,000	1,500,000
Liquide middelen	2,782,981	4,499,613	4,663,734	4,718,537
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	5,729,498	6,129,613	6,293,734	6,348,537
TOTAAL ACTIVA	13,612,075	13,536,692	13,700,424	13,753,441
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	5,677,472	5,714,516	5,832,893	5,840,732
Bestemmingsreserve publiek	0	0	0	0
Bestemmingsreserve privaat	2,791,468	2,791,468	2,791,468	2,791,468
Bestemmingsfonds publiek	0	0	0	0
Bestemmingsfonds privaat	0	0	0	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	8,468,940	8,505,984	8,624,361	8,632,200
VOORZIENINGEN	1,401,165	337,520	349,935	361,872
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	3,741,970	4,693,188	4,726,128	4,759,369
TOTAAL PASSIVA	13,612,075	13,536,692	13,700,424	13,753,441
* Prognose				

STAAT en RAMING VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2021*	2022*	2023*
BATEN				
Rijksbijdrage	28,035,674	26,224,530	26,911,999	27,443,106
Overige overheidsbijdragen en subsidies	227,796	857,618	880,459	898,400
Overige baten	1,144,475	1,484,755	1,554,818	1,588,090
TOTAAL BATEN	29,407,945	28,566,903	29,347,276	29,929,596
LASTEN				
Personeelslasten	23,350,901	23,897,892	24,582,539	25,206,224
Afschrijvingen	914,671	970,706	990,039	1,016,595
Huisvestingslasten	2,407,988	1,756,124	1,780,276	1,813,868
Overige lasten	2,211,488	1,944,631	1,930,853	1,947,879
TOTAAL LASTEN	28,885,048	28,569,353	29,283,707	29,984,566
Saldo baten en lasten	522,897	-2,450	63,569	-54,970
Saldo financiële baten en lasten	56,817	39,494	54,808	62,809
TOTAAL RESULTAAT	579,714	37,044	118,377	7,839
* Prognose				

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is grotendeels uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid. Dit wil zeggen dat er binnen de middelen die beschikbaar zijn, een sluitende begroting zal moeten worden gepresenteerd.

Daarnaast is rekening gehouden met de volgende aspecten grotendeels met een incidenteel karakter:

- Ontwikkeling tot een "TienerCollege" voor de De Nieuwe Weg te Poeldijk (in samenwerking met ISW);
- Aanloopverliezen Waalcampus te 's-Gravenzande: vorming integraal kindcentrum in samenwerking met Okidoki Kinderopvang;
- Revitalisatie JF Kennedyschool te 's-Gravenzande.

De incidentele posten betreffen een bedrag van € 95.600 in 2021 en € 41.667 in 2022, welke zijn verantwoord op de "Overige lasten".

Verantwoording

Eens in de vier jaar worden de uitgangspunten van het beleid vastgesteld, waarbij in de meerjarenbegroting van WSKO wordt vooruitgekeken naar de inkomsten en de uitgaven. De meerjarenbegroting dient mede als basis voor de jaarbegroting. Vanuit het motto dat regeren vooruitzien is, is een meerjarenbegroting voor WSKO onontbeerlijk.

Daarnaast worden jaarlijks de risico's geanalyseerd en de bekostigingsgegevens, zoals leerlingprognoses, bijgesteld. Hierdoor kan jaarlijks een aangepaste meerjarenbegroting door het bestuur worden verstrekt.

De meerjarenbegroting 2021-2025 is opgesteld in overeenstemming met de lumpsumfinanciering, zoals die sinds 1 augustus 2006 voor het primair onderwijs van toepassing is. In alle gevallen blijft het verbeteren en borgen van de kwaliteit van ons onderwijs centraal staan. Dit is en wordt uitgewerkt in

ons meerjaren koersplan. De financieel beschikbare middelen, zoals beschreven in de meerjarenbegroting, zijn daarbij een hulpmiddel om dit te realiseren.

Met meerjarenformatieplan is nauw gekoppeld aan de meerjarenbegroting. Deze stukken samen maken zichtbaar of al of niet gedwongen ontslagen worden voorzien. De meerjarenbegroting vinden we ook van belang om, indien het leerlingenaantal plotseling en snel minder wordt, helder te maken of het bestuur inkomsten en uitgaven weer snel met elkaar in evenwicht brengt.

De meerjarenbegroting bestaat uit een overzicht van de meerjarenbalans en een liquiditeitsprognose.

Leerlingenprognose

Aangezien het aantal leerlingen per 1 oktober (t-1) de grondslag voor de bekostiging vormt, zijn in deze meerjarenbegroting prognoses van het aantal leerlingen opgenomen.

Een prognose voor de komende jaren blijft vrij lastig omdat er naast beïnvloedbare factoren ook rekening gehouden moet worden met niet-beïnvloedbare factoren, zoals demografische gegevens, stedelijke vernieuwingen en concurrentiepositie.

In onderstaande tabel is een prognose opgenomen van het aantal leerlingen in de komende vier jaren:

	2020	2021	2022	2023
Leerlingenaantallen	4.822	4.856	4.920	5.049

De cijfers zijn gebaseerd op de prognose van de gemeente Westland (Pronexus) en verwachtingen van de directeuren. Op dit moment ressorteren onder het bestuur 17 scholen. Op teldatum 1 oktober 2020 was er sprake van een toename ten opzichte van het jaar ervoor.

Voor de komende jaren tot en met de teldatum van 2023 verwachten we op stichtingsniveau een toename van het aantal leerlingen onder invloed van een min of meer gelijkblijvend geboortecijfer bij een toename van het inwoneraantal in de gemeente Westland, een afname van het inwoneraantal in de gemeente Midden-Delfland, maar vooral een grotere belangstelling voor scholen van WSKO.

Meerjarenbegroting

Voor de ramingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De leerlingenprognose van scholen op basis van gegevens externe partij, vormt de basis voor de raming;
- De leerlingenprognose is gecorrigeerd voor de interne doelstelling voor een marktaandeel van minimaal 50% vanaf 2024-2025;
- De opbrengsten worden berekend aan de hand van gemiddelden;
- De gemiddelde bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid (PAB) per leerling is jaarlijks geïndexeerd (eigen inschatting gebaseerd op ervaringscijfers);
- De leerlingenmix (zijnde de verhouding 4-7 jarigen en 8+) daalt van 48%-52% in 2011-2012 naar 45%-55% in 2027-2028, hetgeen betekent dat de gemiddelde bekostiging personele kosten regulier per leerling jaarlijks is geïndexeerd met +/- 0,90%;
- De gemiddelde materiële bekostiging per leerling is jaarlijks geïndexeerd met +/- 1,00% (eigen inschatting gebaseerd op ervaringscijfers);
- Het functiehuis is gebaseerd op een raamwerk op basis van clustermanagement;
- De loonkosten zijn berekend op basis van gemiddelde loonshalen;

- Het opslagpercentage (conversie van salariskosten naar loonkosten) is voor alle jaren gelijk gehouden;
- Uitgangspunt voor de loonschalen is de cao PO 2020;
- De GGL (Gewogen Gemiddelde Leeftijd) is voor alle jaren gelijk gehouden;
- De groeps grootte bedraagt in aanvang gemiddeld 25 voor PO, maar loopt op om de bedrijfsvoering resultaatneutraal te laten zijn.

OVERIGE RAPPORTAGES

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De afgelopen jaren hebben het bestuur, de toezichthouders en de directeuren een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. De samenvatting en uitwerking daarvan is hieronder te vinden. De uitkomsten van de risicoanalyse hebben een plaats gekregen in de beleidsvorming.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement is feitelijk het voortdurend aandacht schenken aan de WSKO-eigen risico's en tegenover die risico's maatregelen te stellen om de eventuele gevolgen van die risico's te beperken of te beheersen.

Het doel van risicomanagement is als volgt:

- Continu risico's expliciet maken en beheersen;
- Risicoalertheid creëren;
- Proactief met risico's omgaan in plaats van reactief;
- Bewust met risico's omgaan en bijbehorende beheersmaatregelen afwegen.

Om risicomanagement succesvol in de organisatie in te bedden, zal aan de volgende voorwaarden moeten worden voldaan:

- Risicomanagement sluit aan bij de gehanteerde uitgangspunten, doelstellingen en werkwijzen binnen WSKO;
- Risicomanagement volgt de zeggenschap, ofwel volgt de verantwoordelijkheden;
- Risicomanagement wordt de verantwoordelijkheid van iedere medewerker.

Het bepalen van de risico's vindt plaats op basis van het principe dat wat fout kan gaan ook daadwerkelijk fout zal gaan en daarbij schade zal berokkenen met betrekking tot het bereiden van de strategische doelstellingen van WSKO.

Het is daarbij niet nodig om alle risico's te beheersen. Voor een goede beheersing vormen vooral de significante risico's het uitgangspunt. Significante risico's zijn risico's die het behalen van de doelstellingen van WSKO ernstig kunnen bedreigen.

De mogelijke beheersmaatregelen zijn de volgende:

1. Overdragen: WSKO draagt al dan niet tegen vergoeding risico's over aan een derde partij (bijvoorbeeld aan een verzekeringsmaatschappij);
2. Beperken: nemen van beheersmaatregelen in de interne controle, toezicht en controle;
3. Elimineren: stoppen met risicovolle activiteiten;
4. Accepteren: WSKO gaat het risico bewust aan en gaat er beter mee om dan andere partijen.

Bij de kwalificatie van de kans, impact en risico is gebruik gemaakt van de volgende klassen:

LAAG	of	<33%
MIDDEN	of	>33% en <66%
HOOG	of	>66%

De kwalificatie hierbij is als volgt:

	NIET WAARSCHIJNLIJK OF ZELDEN
	WAARSCHIJNLIJK OF 'FIFTY-FIFTY'
	ZEKER OF VRIJWEL ZEKER

Bij de risicoanalyse worden zowel de kans als de impact bepaald zonder rekening te houden met de processen en maatregelen die reeds zijn vastgesteld of ingesteld om risico's te voorkomen. WSKO richt zich op het verzorgen van onderwijs. Onderwijs is -populair gezegd- onze 'core business', hetgeen betekent dat het uitgangspunt is dat wij onderwijs bieden van voldoende niveau. De procesbeheersing van het verzorgen van onderwijs is op zich al een vorm van risicomanagement.

Vanuit het primaire bedrijfsproces en door in- en externe factoren zijn risico's te identificeren die alle als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat zij de continuïteit van WSKO kunnen bedreigen.

De risico's hebben wij geclusterd in blokken die wij als risicogebieden kwalificeren:

- Systeemrisico;
- Imago;
- Personeel;
- Financiële middelen;
- Interne beheersing;
- Huisvesting.

Nadat de risico's nader zijn gepreciseerd en gekwalificeerd worden beheersmaatregelen aangegeven. De kwantificering van de risico's alsmede het samenstel van beheersmaatregelen vormt het risicoprofiel van WSKO.

De bepaling van het risicoprofiel is van belang voor de bepaling van de hoogte van het 'weerstandsvermogen' dat nodig is voor de waarborging van de continuïteit van WSKO. Het goed functioneren van de planning & control-cyclus is hierbij de belangrijkste beheersmaatregel. De planning & control-cyclus en de hoogte van het 'weerstandsvermogen' zijn tot op zekere hoogte communicerende vaten.

Het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:
$$\frac{\text{Eigen vermogen} - \text{materiële vaste activa}}{\text{Rijksbijdrage OCW}}$$

De risico top-10 is als volgt:

FEIT	KANS	IMPACT	RISICO
Krimp leerlingenaantal			
Opzet en naleving organisatiestructuur			
Kwaliteit schoolleiderschap			
Ziekteverzuim/vervanging			
Opbouw functiehuis			
Mis-match inkomsten en uitgaven door t-1			
Onvoldoende bekostiging BAPO			
Onvoldoende bekostiging functiemix			
Onvoldoende indexering bekostiging			
Stopzetting bijdragen Weer Samen Naar School			

FEIT	BEHEERSMAATREGELEN
Krimp leerlingenaantal	<ul style="list-style-type: none"> • In meerjaren financieel beleidsplan krimp 'inregelen'; • Demografische prognoses analyseren; • Gegevens MijnBRON/jaartellingen analyseren; • Oudertevredenheidsenquêtes uitvoeren; • Exitgesprekken voeren met vertrekkende ouders.
Opzet en naleving organisatiestructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen strategisch beleid; • Formaliseren van beleidsuitgangspunten; • Helder en duidelijk communiceren; • Vastleggen verdeling van taken en bevoegdheden in managementstatuut; • Realiseren van overlegstructuren inclusief de daarbij behorende taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en 'rollen'; • Realiseren van systeem van rapporteren/implementatie van adequate planning & control-cyclus; • Bijsturen aan de hand van rapportage en eigen waarnemingen; • Periodieke gesprekken tussen bestuur en directeuren; • Naleving gesprekkencycli; • Waar nodig inhuur van expertise.
Kwaliteit schoolleiderschap	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen adequaat competentieprofiel; • Aanscherpen werving en selectiebeleid; • Naleving gesprekkencyclus; • Versterking professionaliteit;

	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte RDO-registratie; • Actief sturen op de 'goede m/v op de goede plaats'.
Ziekteverzuim/vervanging	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen ziekteverzuimprotocol en naleving van het protocol; • Periodieke uitvoering RI&E; • Realiseren proactief repressief arbo-beleid; • Professioneel case-managerschap; • Medewerkertevredenheidsenquêtes; • Monitoren verzuimpercentage en waar mogelijk bijsturen van opwaartse trend; • Kwantificeren van effecten en deze meenemen in meerjaren exploitatiebegroting; • Aanhouden of vormen van voldoende weerstandsvermogen.
Opbouw functiehuis	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen functieformatiestructuur; • In meerjaren financieel beleidsplan gevolgen verwerken; • Adequaar personeels- en benoemingsbeleid; • Benoemen HR-functionaris; • Monitoren personeelsbestand en waar mogelijk bijsturen van opbouw; • Bevorderen van mobiliteit; • Kwantificeren van effecten en deze meenemen in meerjaren exploitatiebegroting.
Mis-match inkomsten en uitgaven door t-1	<ul style="list-style-type: none"> • Bij budgettering zowel personeelskosten inregelen op basis van T; • Adequaar personeels- en benoemingsbeleid; • Opstellen liquiditeitenbegroting om tijdelijke tekorten zichtbaar te maken; • Maandelijkse rapportage van budgetuitputting inclusief bijsturing; • Aanhouden of vormen van voldoende weerstandsvermogen.
Onvoldoende bekostiging BAPO	<ul style="list-style-type: none"> • Bij formatievaststelling BAPO-deelname zo nauwkeurig mogelijk vaststellen; • Kostenontwikkeling werkelijke BAPO-deelname maandelijks volgen; • Vormen en aanhouden bestemmingsreserve BAPO voor egalisering van werkelijke BAPO-lasten boven de 2%.
Onvoldoende bekostiging functiemix	<ul style="list-style-type: none"> • Kwantificering van de gevolgen/effecten en deze opnemen in meerjaren exploitatiebegroting;

	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen liquiditeitenbegroting om tijdelijke tekorten zichtbaar te maken; • Waar mogelijk benoemingen en financiële gevolgen 'matchen'; • Waar mogelijk benoemingen intrekken; • Door middel van 'gedwongen' mobiliteit formatie optimaliseren; • Stopzetten benoemingen in kader van functiemix; • Aanhouden of vormen van voldoende weerstandsvermogen.
Onvoldoende indexering bekostiging	<ul style="list-style-type: none"> • In meerjaren financieel beleidsplan gematigde inflatie-indexering opnemen; • Kwantificering van de gevolgen/effecten en deze opnemen in meerjaren exploitatiebegroting; • Opstellen liquiditeitenbegroting om tijdelijke tekorten zichtbaar te maken; • Maandelijkse rapportage van budgetuitputting inclusief bijsturing; • Aanhouden of vormen van voldoende weerstandsvermogen.
Stopzetting bijdragen Weer Samen Naar School	<ul style="list-style-type: none"> • In meerjaren financieel beleidsplan uitgaan van een kleiner wordende bijdrage inzake WSNS; • Streven naar samenwerkingsverbanden teneinde risico's te delen; • Kwantificering van de gevolgen/effecten en deze opnemen in meerjaren exploitatiebegroting; • Maandelijkse rapportage van budgetuitputting inclusief bijsturing; • Aanhouden of vormen van voldoende weerstandsvermogen.

WSKO schetst in begrotingen een zo betrouwbaar mogelijk beeld van alle in redelijkheid te verwachten baten en lasten. De financiële werkelijkheid is echter complex en tussen werkelijkheid en begroting gaapt soms een kloof. Het is juist daarom belangrijk dat WSKO kan terugvallen op financiële buffers: de reserves.

De reserves zijn vooral bedoeld om tijdelijk onvoorziene tegenvallers op te vangen. Ze stellen ons als het ware in staat om enige tijd te nemen om in te spelen op onverwachte ontwikkelingen en verdere tegenvallers te voorkomen. Reserves zijn niet bedoeld om langdurige verliezen op te vangen.

Rapportage toezichthoudend orgaan

Naast de statutaire bevoegdheid met betrekking tot het vaststellen van begroting en jaarrekening treedt de Raad van Toezicht in overleg met het bestuur naar aanleiding van de negenmaal per jaar van het bestuur te ontvangen succesmonitor. Tijdens het overleg worden vragen gesteld over de realisatie, wordt aanvullende informatie opgevraagd en worden verklaringen van afwijkingen besproken. Daarnaast is er regelmatig overleg tussen de Raad van Toezicht en de accountant over de gang van zaken.

Voor het verslag van de Raad van Toezicht verwijzen wij nu naar de volgende pagina's.

ONDERTEKENING BESTUUR

Poeldijk, 14 juni 2021

College van Bestuur,

w.g. H. Boevé

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Raad van Toezicht WSKO, jaarverslag 2020

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op de koers en de besturing van de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs. De verantwoordelijkheid voor dit bestuur ligt bij het College van Bestuur (CvB). De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement. De Raad is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en het College van Bestuur onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

De verdeling van functies van de Raad is in 2020 gewijzigd: per 1 januari 2020 heeft de heer C. van Dalen het voorzitterschap overgenomen van de interim-voorzitter, de heer L.P.W van Santen.

De samenstelling van de RvT per 31 december 2020 is als volgt:

- De heer C. van Dalen (voorzitter)
- De heer L.P.W. van Santen
- De heer J.F.A. Beermann
- De heer P.H. Bols
- Mevrouw A.A. de Gier

De RvT wordt ondersteund door een secretaris, mevrouw A.H. Borgts-Kooijmans.

In 2020 hebben de leden van de Raad voor de eerste maal honorering ontvangen voor hun inzet voor de WSKO.

Nevenfuncties

De leden van de RvT bekleedden in 2020 naast hun lidmaatschap van de RvT de volgende (neven)functies:

- De heer C. van Dalen: bestuurder van het Kalsbeek College; lid toezichthoudend bestuur KUVVO Woerden; lid toezichthoudend bestuur Samenwerkingsverband VO-regio Utrecht West (RUW); voorzitter klachtencommissie Koers VO; lid Raad van Toezicht van Vitis Welzijn in Westland.
- De heer J.F.A. Beermann: eigenaar Beermann, Schipper & Partners, Maatschap Onderwijs VOF te Leusden; associé van Onderwijs Maak Je Samen BV te Helmond. Onbezoldigd: maatjestragect nieuwkomers Amersfoort, lid Raad van Kerken Leusden.
- De heer P.H. Bols: notaris bij Westport Notarissen; penningmeester Club voor bedrijven Monster-Poeldijk; bestuurder van VVE Cornelis van der Lijnstraat 56-60 (even).
- Mevrouw A.A. de Gier: directeur Lentiz | Mbo Westland en directeur MBO Westland
- De heer L.P.W. van Santen: directeur van een vastgoedonderneming; adviseur van een makelaarsorganisatie. Onbezoldigd: vrijwilliger Zonnebloem.

Vergaderingen

De RvT heeft zes keer vergaderd, waarvan vier keer met het College van Bestuur. Vanwege de maatregelen in verband met de coronacrisis vonden de vergaderingen met het College van Bestuur online plaats. Voorts woonden vertegenwoordigers van de RvT een vergadering bij van de GMR. Twee leden van de RvT hadden zitting in de BAC (BenoemingsAdviesComissie voor de werving van een nieuwe bestuurder). Daarnaast is er op individueel niveau regelmatig overleg gevoerd met de voorzitter van het CvB en zijn er gesprekken gevoerd met de accountant over de jaarrekening.

Toezichtkader

De RvT heeft het Toezichtkader, zoals dat in 2010 is vastgesteld, gevolgd. In dit Toezichtkader heeft de Raad de volgende specifieke aandachtspunten voor het toezicht opgenomen:

- het financieel beleid: controle op de doelmatige besteding van de beschikbare middelen, adequate, transparante en tijdig beschikbare financiële informatie, inzicht in kosten van beheer en bestuur;
- het strategisch beleid: het monitoren en sturen op langetermijndoelen;
- professionele cultuur: verheldering van taken en verantwoordelijkheden, rolneming en rolvastheid.

De Raad heeft dit toezichtkader toegesneden op feitelijk waarneembare succesfactoren, zodat er geen extra informatie nodig is boven de besturingsinformatie die van belang is voor het besturen en functioneren van de WSKO. Deze succesfactoren zijn verdeeld in de volgende onderwerpen:

1. Marktaandeel
2. Klanttevredenheid
3. Onderwijsopbrengsten
4. Financiële conditie
5. Personeel & medezeggenschap

De stand van zaken op deze onderwerpen wordt periodiek gedeeld via de rapportage Succesmonitor. Deze rapportage bevat de gezamenlijke kerninformatie voor College van Bestuur, de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Vanuit dit toezichtkader heeft de RvT voor 2020 het volgende vastgesteld:

Het marktaandeel van de WSKO groeide in 2020.

De onderwijsopbrengsten blijven van groot belang voor de leerlingen en hun ouders. De meeste scholen voldoen aan de interne kwaliteitsnormen en die door de rijksoverheid gesteld zijn, maar er zijn enkele scholen waarbij de opbrengsten onder de norm van de onderwijsinspectie liggen. Het CvB heeft goed zicht op deze scholen en werkt met hen aan verbetering. De RvT heeft een dialoog met de bestuurder geïnitieerd over onderwijskwaliteit, met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid.

De Raad constateert dat het bestuur van de WSKO een gedegen financieel beleid voert met behoud van een gezonde en duurzame financiële positie.

Uiteraard had de coronacrisis veel impact op het personeelsbestand. De RvT heeft geconstateerd dat bij WSKO goed is omgegaan met uitval van leerkrachten en dat er sprake was van een goed en flexibel opvangsysteem.

De medezeggenschap ontwikkelt zich naar wens. Bij de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) zijn alle vacatures vervuld.

Functioneren College van Bestuur

De voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht voeren voortgangsgesprekken met de bestuursvoorzitter van het College van Bestuur op basis van de hiervoor genoemde succesfactoren van de WSKO. De beoordeling geschiedt aan de hand van de feitelijke prestaties in relatie tot de succesfactoren.

Voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden van het College van Bestuur heeft de accountant vastgesteld dat deze voldoen aan de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren in verband met de invoering van de Wet Normering Topinkomens WNT.

Per 1 oktober 2020 heeft de bestuurder, de heer J. van der Ende, de WSKO verlaten vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De RvT heeft in maart 2020 mevrouw H. Boevé benoemd als nieuwe bestuurder per 1 september 2020. Met de komst van de nieuwe bestuurder heeft de RvT in 2020 een remuneratiecommissie ingesteld. Deze richt zich op het geheel van functioneren, beoordeling en de beloning.

Gespreksonderwerpen van de RvT

Kalenderjaarbegroting 2019

De Raad van Toezicht heeft op 30 maart 2020 de kalenderjaarbegroting 2019 goedgekeurd. Bij WSKO is het gebruikelijk om schooljaarbegrotingen op te maken in plaats van aparte kalenderjaarbegrotingen. In 2020 heeft de RvT met de bestuurder de mogelijkheid besproken om binnen enkele jaren de overstap te maken naar een kalenderjaarbegroting in plaats van een schooljaarbegroting.

Jaarrekening 2019

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2019 op 17 juni 2020 goedgekeurd.

Schooljaarbegroting 2020 - 2021

De Raad van Toezicht heeft de schooljaarbegroting 2020 - 2021 op 17 augustus 2020 goedgekeurd.

Werving en selectie nieuwe bestuurder

Omdat de huidige bestuurder in 2020 de pensioengerechtigde leeftijd bereikte, werd er in 2019 een breed samengestelde BenoemingsAdviesCommissie (BAC) gevormd, met daarin twee vertegenwoordigers van de Raad van Toezicht. De procedure leidde in maart 2020 tot de benoeming door de RvT van de nieuwe bestuurder per 1 september 2020.

Meerjaren Financieel Beleid

De Raad van Toezicht heeft op 12 april 2020 het Meerjaren Financieel Beleidsplan goedgekeurd. Vooruitlopend op de goedkeuring werd controle uitgevoerd over de juistheid van de gevoerde procedure. Ook hierbij werd aandacht besteed aan de controle op de doelmatigheid van de te besteden middelen. Net als voorgaande jaren is ook in 2020 het jaarlijks te actualiseren meerjarenplan met zorgvuldigheid besproken als gezamenlijke basis voor de jaarlijkse begroting. Het meerjarenplan is opgesteld voor vijf jaar en langer en wordt jaarlijks aangepast aan de realiteit van het moment, zodat het langetermijnbeleid steeds vanuit de feitelijke realiteit wordt gecorrigeerd.

Overige financiële zaken

De Auditcommissie, bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht, onderhoudt regelmatig contact met het College van Bestuur en de interne controller en de externe accountant. Periodiek wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen aan de hand van een Balanced Score Card, die door het servicebureau wordt samengesteld en besproken met het College van Bestuur. De doelmatige besteding van de beschikbare middelen is daarbij telkens een terugkerend punt

van aandacht bij de beoordeling van de rapportages en/of overige rapportages, waarbij de Raad van Toezicht waar nodig duiding verlangt van het College van Bestuur.

Inmiddels wordt deze informatie gedeeld met de lokale directeuren en de leden van de GMR. Dit bevordert de betrokkenheid en past binnen het beleid om te komen tot meer eigenaarschap bij de directeuren.

De Auditcommissie bespreekt ook de managementletter, opgesteld door de extern accountant, alsmede het jaarverslag. Ten aanzien van 2020 zijn ondanks de enorme impact van corona en de maatregelen die moesten worden genomen geen onverwachte bestedingen of financiële risico's te melden. Mee- en tegenvallers hielden elkaar in evenwicht. De Raad ziet er strak op toe dat verbeteringsadviezen van de externe accountant worden opgevolgd. Vanwege een administratieve correctie op voorgaande jaren met betrekking tot de groeibekostiging valt het resultaat over 2020 fors hoger uit dan was begroot. Dit is echter een "schijnresultaat" omdat de kosten in het volgende jaar worden gemaakt waardoor in het volgende jaar het resultaat met hetzelfde bedrag zal afnemen.

WSKO beschikt over voldoende reserves om tegenvallers op te vangen. Deze gelden zijn primair bedoeld voor onderwijsdoeleinden, uitvoering van het koersplan en opvangen van gecalculeerde risico's.

De RvT heeft zich eerder uitgesproken over het bevorderen van zinvolle concrete bestedingen van een deel van reserves (op basis van specifieke projectplannen van de scholen). Hieruit zijn tot nu toe nog geen voorstellen ontstaan.

In 2020 zijn volgende aspecten vermeldenswaardig:

- constante aandacht voor groot onderhoud en voorzieningen daartoe;
- risicoanalyse nieuwe schoolvorm Waalcampus;
- heroverweging treasury statuut;
- heroverweging interne financiering servicebureau;
- constante aandacht voor de doelmatigheid van de besteding van de beschikbare middelen aan de hand van de meerjaren begroting, tussentijdse cijfers en schoolspecifieke uitgaven.

Contact met Raden van Toezicht SOOW en PCPOW

In vervolg op de positieve ontmoetingen in 2019 met de Raden van Toezicht van SOOW en PCPOW bestond het voornemen om in 2020 opnieuw bijeen te komen en om ook de bestuurders in de dialoog te betrekken: er is een gedeelde motivatie om samen te werken in het belang van de kinderen in het Westland. Er is in 2020 regelmatig contact geweest met de Raden van Toezicht van PCPOW en SOOW, maar ontmoetingen moesten vanwege de coronacrisis worden uitgesteld.

Functioneren RvT

De Raad is blijvend in gesprek over zijn werkwijze en de aanpak van de toezichthoudende verantwoordelijkheid en de werkgeversverantwoordelijkheid voor de leden van het CvB. In dit kader hebben er twee bijeenkomsten met een externe begeleider plaatsgevonden. Daarbij kwam onder meer de evaluatie ten aanzien van de rollen en verantwoordelijkheden van de RvT aan de orde. De bijeenkomsten hebben mede geleid tot het intensiveren van het volgen van opleidingen. De RvT-leden hebben in 2020 hun opleidingswensen geïnventariseerd, met als doel om in 2021 een aantal cursussen

te volgen. Het traject heeft ook geleid tot het verstrekken van een vergoeding voor de leden van de RvT (€ 1.500 voor een lid en € 2.250 voor de voorzitter).

ONDERTEKENING RAAD VAN TOEZICHT

Poeldijk, 14 juni 2021

Raad van Toezicht: w.g. C. van Dalen

JAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijking met vorig jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Uitgaven die kwalificeren als groot onderhoud aan gebouwen worden niet geactiveerd en maken derhalve geen onderdeel uit van de materiële vaste activa.

Uitgaven voor buitenonderhoud, waarvan de opdrachtverlening zo veel als mogelijk aansluit op de meerjaren-onderhoudsplannen (MOP's), worden onttrokken aan de voorziening groot onderhoud.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven:

Categorie	Afschrijvingstermijn in maanden	Afschrijvingspercentage per jaar	Categoriën in verloopoverzicht
Gebouwen	360	3,33	Gebouwen & terreinen
Verbouwingen	180	6,67	Gebouwen & terreinen, overig
Installaties	120	10,00	Gebouwen & terreinen, overig
Inventaris en apparatuur	48 - 240	5,00 – 25,00	Inventaris & apparatuur, overig

Leermiddelen	96	12,50	Leermiddelen
--------------	----	-------	--------------

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Onder de categorie "overig" wordt een breed pallet aan activa geschaard die niet passen binnen de overige categoriën.

Zonder uitputtend te zijn betreft het bijvoorbeeld:

- Buitenspeelmateriaal;
- Gevelreclames, logoborden, zonnewering;
- LED-verlichting;
- Inrichting aula, centrale hal, entree;
- Vloerbedekking, marmoleum, linoleum, betonvloer;
- Kookeiland, keuken etc..

Per activum wordt bepaald in welke activacategorie een activum kan worden gecategoriseerd.

Financiële vaste activa

Overige effecten

De onder financiële vaste activa opgenomen overige effecten omvatten obligaties die niet tot de vervaldag zullen worden aangehouden. Deze obligaties worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor het verschil tussen de aankoopwaarde en de reële waarde van de obligaties wordt een reserve niet-gerealiseerde koersresultaten gevormd.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzeningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid die door het bestuur is aangebracht.

Voorzeningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven, die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde partij de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten.

De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten (contant gemaakt) gedurende het dienstverband van de werknemers.

Voorziening groot onderhoud

Vanaf 2015 is de verplichting voor buitenonderhoud van de bedrijfsgebouwen bij het schoolbestuur komen te liggen (de zogenaamde doordecentralisatie van het buitenonderhoud). De gelden voor groot onderhoud zijn per de ingangsdatum overgegaan van de gemeente naar het schoolbestuur.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd.

De toevoeging aan de voorziening is gelijk aan de in de materiële instandhoudingsbekostiging opgenomen gelden voor buitenonderhoud, vermeerderd met noodzakelijk geachte aanvullende dotaties op basis van aangegane renovatieverplichtingen.

De onttrekking aan de voorziening vindt plaats op basis van ontvangen facturen voor buitenonderhoud, waarvan de opdrachtverlening zo veel als mogelijk aansluit op de meerjaren-onderhoudsplannen (MOP's).

WSKO maakt gebruik van de tijdelijke uitzonderingsregeling vanuit de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO).

De gevormde onderhoudsvoorziening heeft als doelstelling alle bedrijfsgebouwen te voorzien van kwalitatief onderhoud.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Leasing

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan, waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Baten en lasten

Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. Eventueel kan door middel van een groeitelling aanvullende bekostiging worden toegekend als het aantal leerlingen van een school volgens daartoe vastgestelde normen is toegenomen.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Op basis van de brief van 1 december 2017 van de minister voor Basis- en Voorgezet Onderwijs en Media zijn de bedragen die het Samenwerkingsverband als gelden passend onderwijs heeft doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen als volgt verwerkt:

- Gelden die OCW namens de Samenwerkingsverbanden aan de scholen overmaakt zijn verantwoord onder 'Rijksbijdragen';
- De overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder 'Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden' verwerkt;
- Ontvangen gelden van Auris, Visio en Bartiméus voor kinderen met een visuele beperking dienen verantwoord te worden als overige bate.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

Afschrijving op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het archief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegde-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt, als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2020 is 93.5% (2019: 97,8%).

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Rente- en kasstroomrisico

WSKO loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (mits aanwezig).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken – mits aanwezig - loopt WSKO risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden – mits aanwezig loopt WSKO risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

WSKO heeft geen significante concentraties van kredietrisico's.

Liquiditeitsrisico

WSKO heeft geen kredietfaciliteit tot haar beschikking.

BALANS PER 31 DECEMBER 2020
(na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2020		31 december 2019	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	569.568		345.178	
Inventaris en apparatuur	3.158.402		3.281.136	
Leermiddelen	468.563		598.967	
Overige materiële vaste activa	531.326		579.561	
		4.727.859		4.804.842
Financiële vaste activa				
Overige effecten	2.714.718		2.296.701	
Deposito	440.000		440.000	
		3.154.718		2.736.701
TOTAAL VASTE ACTIVA		7.882.577		7.541.543
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Debiteuren	192.837		123.520	
Ministerie van OCW	1.246.213		1.117.921	
Overige overheden	843.556		229.508	
Overige vorderingen	29.622		160.387	
Overlopende activa	544.234		630.324	
Effecten	90.055		273.800	
		2.946.517		2.535.460
Liquide middelen		2.782.981		2.819.913
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		5.729.498		5.355.373
TOTAAL ACTIVA			13.612.075	12.896.916
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	5.078.177		4.575.314	
Bestemmingsreserves (publiek)	389.806		414.236	
Bestemmingsreserves (privaat)	2.791.468		2.667.691	
Bestemmingsreserve (vervangingen)	207.981		207.981	
Reserve koersresultaten	1.508		24.004	
		8.468.940		7.889.226
Voorzieningen				
Personeelsvoorzieningen	548.988		501.159	
Overige voorzieningen	852.177		584.939	
		1.401.165		1.086.098
Langlopende schulden				
Overige langlopende schulden	0		260.401	
		0		260.401
Kortlopende schulden				
Crediteuren	315.576		265.405	
Aflossingsverplichting langlopende schuld	0		20.333	
Belastingen en premie sociale verzekeringen	879.286		851.400	
Schulden terzake van pensioenen	283.129		274.196	
Schulden terzake van ERD ziektewet	55.143		38.228	
Overige kortlopende schulden	19.439		51.960	
Overlopende passiva	2.189.397		2.159.669	
		3.741.970		3.661.191
TOTAAL PASSIVA			13.612.075	12.896.916

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

	2020	Begroting 2020	2019
BATEN			
Rijksbijdragen OCW	28,035,674	25,557,034	26,156,074
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	227,796	801,568	280,212
Overige baten	1,144,475	661,936	1,074,122
	<u>29,407,945</u>	<u>27,020,538</u>	<u>27,510,408</u>
LASTEN			
Personeelslasten	23,350,901	22,695,998	21,405,539
Afschrijvingslasten	914,671	929,924	821,745
Huisvestingslasten	2,407,988	1,689,506	2,110,355
Overige instellingslasten	2,211,488	1,739,390	2,200,622
	<u>28,885,048</u>	<u>27,054,818</u>	<u>26,538,261</u>
Saldo baten en lasten	522,897	-34,280	972,147
Financiële baten en lasten	56,817	27,500	81,889
RESULTAAT	579,714	-6,780	1,054,036

KASSTROOMOVERZICHT 2020

	2020		2019	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		522,897		972,147
Aanpassingen voor:				
* Afschrijvingen	872,256		793,448	
* Mutaties voorzieningen	315,067		177,402	
		1,187,323		970,850
Veranderingen in vlottende middelen:				
* Vorderingen	-411,058		-393,949	
* Kortlopende schulden	80,780		613,037	
		-330,278		219,088
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:				
* Ontvangen interest	64,499		74,662	
* Betaalde interest	-9,454		-5,358	
* Overige opbrengsten financiële vaste activa	1,772		12,585	
* Opbrengsten bijzondere baten	0		0	
		56,817		81,889
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1,436,759		2,243,974
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-837,688		-953,214
Desinvesteringen in materiële vaste activa		42,415		28,297
Mutatie in financiële vaste activa		-418,017		176,212
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1,213,290		-748,705
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden		-260,401		260,401
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-260,401		260,401
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		-36,932		1,755,670
<i>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</i>				
		2020		2019
Stand liquide middelen per 1-1	2,819,913		1,064,243	
Mutatie boekjaar liquide middelen	-36,932		1,755,670	
Stand liquide middelen per 31-12		<u>2,782,981</u>		<u>2,819,913</u>

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa					
	Gebouwen & terreinen	Inventaris & apparatuur	Leermiddelen	Overig	Totaal
Aanschafwaarde	629,146	5,106,958	1,143,931	852,397	7,732,432
Cumulatieve afschrijvingen	-283,968	-1,825,821	-544,963	-272,838	-2,927,590
Boekwaarde per 31 december 2019	345,178	3,281,137	598,968	579,559	4,804,842
Investerings	309,379	424,509	50,458	53,342	837,688
Afschrijvingen	-81,114	-536,527	-161,492	-93,123	-872,256
Desinvesteringen	-37,277	-190,938	-227,206	-51,345	-506,766
Afgeschreven op desinvesteringen	33,402	180,221	207,835	42,893	464,351
Mutatie tijdens boekjaar	224,390	-122,735	-130,405	-48,233	-76,983
Aanschafwaarde	901,248	5,340,529	967,183	854,394	8,063,354
Cumulatieve afschrijvingen	-331,680	-2,182,127	-498,620	-323,068	-3,335,495
Boekwaarde 31 december 2020	569,568	3,158,402	468,563	531,326	4,727,859
Financiële vaste activa					
	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings 2020	Desinvesteringen 2020	Waarde mutaties 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Obligaties	2,296,701	554,913	92,204	-44,692	2,714,718
Totaal obligaties	2,296,701	554,913	92,204	-44,692	2,714,718

Per 31 december 2020 bedraagt de nominale waarde van de obligaties € 2.511.387 (2019: € 2.130.000).

De aankoopwaarde van de obligaties bedraagt € 2.713.210, waardoor de niet-gerealiseerde koersresultaten € 1.508 bedragen (2019: € 24.004).

In portefeuille zijn ultimo 2020 tevens opgenomen de obligatie met een variabele rente Bank Nederlandse Gemeenten NV 2011-2021 met een lossingsdata in 2021, hetgeen betekent dat deze obligatie wordt verantwoord onder de vlottende activa.

De nominale waarde van de obligatie bedraagt € 90.000. De aankoopwaarde van de obligatie bedraagt € 92.204.

De aankoopwaarde van de obligaties tezamen (vaste activa en vlottende activa) bedraagt € 2.805.414, waardoor de niet-gerealiseerde koersresultaten € 3.712 zouden bedragen.

	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings 2020	Desinvesteringen 2020	Waarde mutaties 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Verloop deposito	440,000	0	0	0	440,000
Totaal verloop deposito	440,000	0	0	0	440,000

In de loop van het boekjaar 2012 is bij de Coöperatieve Rabobank Westland U.A. een deposito geopend onder de volgende voorwaarden:

- Einddatum: 15 juni 2022;

- Rente: 3,9%.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen				
		2020		2019
Debiteuren				
Openstaande vorderingen		192,837		123,520
Af: voorziening voor oninbare vorderingen		0		0
Totaal debiteuren		192,837		123,520
Ministerie van OCW				
Betaalritme bekostiging		1,246,213		1,147,647
Uitkeringen ziekewet/WIA		0		-29,726
Totaal OCW¹		1,246,213		1,117,921
Overige overheden				
Gemeente Westland		843,556		229,508
Totaal overige overheden		843,556		229,508
Overige vorderingen				
Vervangingsfonds		0		229
Transitievergoedingen		1,661		101,447
Borgen en waarborgsommen		27,961		58,711
Totaal overige vorderingen		29,622		160,387
Overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten ² c.q. nog te ontvangen posten		509,347		597,484
Rente		34,887		32,840
Totaal overlopende activa		544,234		630,324
Effecten				
Obligatie ³		90,055		273,800
Totaal effecten		90,055		273,800
Liquide middelen⁴				
Kasmiddelen		0		18
Tegoeden op bankrekeningen		2,782,981		2,819,895
Totaal liquide middelen		2,782,981		2,819,913

¹: In 2020 heeft een verrekening van (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen ad € 37.877 (2019: € 48.643) plaatsgevonden van door het Participatiefonds afgewezen vergoedingsverzoeken.

²: Onder de 'vooruitbetaalde kosten' zijn vooruitbetaalde termijnen voor de aanleg en levering van zonnepanelen, LED-verlichting en educube-systemen inclusief aanpassingen aan de installaties begrepen van € 74.545 (2019: € 241.327).

³: In portefeuille zijn ultimo 2020 tevens opgenomen de obligatie met een variabele rente Bank Nederlandse Gemeenten NV 2011-2021 met een lossingsdata in 2021, hetgeen betekent dat deze obligatie wordt verantwoord onder de vlottende activa.

De nominale waarde van de obligatie bedraagt € 90.000. De aankoopwaarde van de obligatie bedroeg € 92.204.

4: De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Van de tegoeden op bankrekeningen maakt een bedrag van € 2.238.433 (2019: € 2.088.017) onderdeel uit van het belegd vermogen.

EIGEN VERMOGEN

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
Algemene reserve	4,575,314	502,863	0	5,078,177

Het eigen vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie en vervult tevens een rol in de financiering van de activiteiten. Binnen het eigen vermogen heeft een segmentatie plaatsgevonden in verschillende delen van het eigen vermogen op basis van bestedingsverplichting en/of aanwendingsmogelijkheden.

De algemene reserve staat ter vrije beschikking van WSKO, welke uit overschotten van publieke middelen is opgebouwd.

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
Bestemmingsreserves (publiek)	414,236	-24,430	0	389,806

Activiteiten die door landelijke, provinciale of lokale overheden worden bekostigd, worden aangemerkt als publieke activiteiten.

In de loop van 2013 en 2014 zijn extra middelen ontvangen in het kader van het regeerakkoord en het Nationaal Onderwijs Akkoord (NOA). Het betreft extra of aanvullende bekostiging op basis van de Regeling Bijzonder en Aanvullende Bekostiging PO en VO 2013 en de nieuwe bekostiging ter stimulering van de werkgelegenheid voor jonge leerkrachten (Regeling Bijzondere en Aanvullende Bekostiging Jonge Leerkrachten).

Deze niet-begrote aanvullende bekostiging ad resp. € 869.479 en € 249.876 dienen op basis van RJ 660.301 ten gunste te worden gebracht van het exploitatieresultaat. Via de resultaatbestemming worden uitgaven onttrokken aan de bestemmingsreserve.

De uitgaven zullen worden gedaan op basis van projecten – ICT, vervangen van nog niet volledig afgeschreven lesmethoden- of bestaan uit extra inzet conciërges in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en inzet extra ‘handen in de klas’.

In 2020 zijn € 24.430 (2019: € 0) aan uitgaven gedaan op basis van goedgekeurde projectaanvragen, die voldeden aan de intentie van de stimuleringsregeling.

Ultimo 2020 resteert een saldo van € 224.360.

Teneinde het dreigende lerarentekort te kunnen bestrijden is in de loop van 2020 een traject opgestart om zij-instromers en MBO-PABO-studenten langdurig aan WSKO te binden, met als doel binnen een korte periode tot volwaardig leerkracht uit te groeien. Gedurende een projectperiode van drie jaar probeert WSKO 6 zij-instromers en 12 MBO-PABO-studenten aan zich te binden. Na aftrek van subsidies zullen de totale projectkosten circa € 200.000 bedragen. Deze projectkosten zullen gedurende een periode van drie jaar in delen na aftrek van ontvangen subsidies ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve.

Daarnaast is in 2015 het saldo van de liquidatie-uitkering FSPOW ad € 165.446 toegevoegd aan de bestemmingsreserve ‘Passend onderwijs en toekomstige ontwikkelingen’.

Ten laste van de bestemmingsreserve 'Passend onderwijs' zal een deel van de leerkrachten geschoold worden in het Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA), omdat naar het oordeel van de Inspectie voor het Onderwijs dit een manier is om de basiskwaliteit van het onderwijs te versterken.

De bestemmingsreserve 'Passend onderwijs' wordt ook gevormd ten behoeve van het financieren van projecten in het kader van het innovatieprogramma, dat onderdeel vormt van het koersplan. Onderdeel van het innovatieprogramma is bijvoorbeeld de bevordering van de mobiliteit van personeel. Een ander voorbeeld is de toenemende krimp binnen een bepaald gebied of school.

De kosten die samenhangen met bovengenoemde zaken worden via de resultaatbestemming ten laste gebracht van de bestemmingsreserve 'Passend onderwijs en toekomstige ontwikkelingen'.

In 2020 zijn € 0 (2019: € 0) aan uitgaven gedaan op basis van goedgekeurde projectaanvragen, die voldeden aan de intentie van de stimuleringsregeling.

Ultimo 2020 resteert een saldo van € 165.446.

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
Bestemmingsreserves (privaat)	2,667,691	123,777	0	2,791,468

Activiteiten die door niet-landelijke, -provinciale of -lokale overheden worden bekostigd, worden aangemerkt als private activiteiten.

Exploitatieresultaten uit hoofde van private activiteiten worden toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve (privaat). De bestemmingsreserve (privaat) dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie van private activiteiten en vervult tevens een rol in de financiering van de private activiteiten.

De bestemmingsreserve (privaat) is grotendeels opgebouwd uit beleggingsresultaten en bestaat voor een klein deel uit overige resultaten, zoals nog niet-bestede ouderbijdragen, sponsoring, etc.

Er bestaat nog geen specifiek bestedingsdoel.

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
Bestemmingsreserves (vervangingen)	207,981	0	0	207,981

Per 1 augustus 2015 is WSKO eigenrisicodragers voor vervangingen geworden en is per die datum niet langer verzekerd voor de loonkosten voor vervangingen bij het Vervangingsfonds.

Vanaf de uittredingsdatum worden de uitgespaarde premieafdrachten/verzekeringspremies aangewend voor de kosten voor vervangingen.

Het saldo aan het einde van het boekjaar wordt onttrokken en toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

In het kalenderjaar 2020 zijn er geen onttrekkingen geweest ten laste van de bestemmingsreserve.

Door de lockdownperioden waren scholen geheel of gedeeltelijk gesloten, waardoor er minder vraag was naar vervangingscapaciteit.

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
Reserve koersresultaten	24,004	-22,496	0	1,508

Voor het verschil tussen de aankoopwaarde en de reële waarde van de obligaties wordt een reserve niet-gerealiseerde koersresultaten gevormd.

	Stand per 31-12-2019	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	7,889,226	579,714	0	8,468,940

VOORZIENINGEN

	Stand per 31-12-2019	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31-12-2020	Kortlopende deel <1 jaar	Langlopende deel >1 jaar
Personeelsvoorzieningen						
Jubilea	501,159	82,381	34,552	548,988	50,000	498,988
Totaal personeelsvoorzieningen	501,159	82,381	34,552	548,988	50,000	498,988

Van het langlopende deel > 1 jaar van € 498.988, zal naar verwachting circa € 298.988 een looptijd van langer dan 5 jaar hebben.

De dotatie over het boekjaar 2019 was relatief groot door de verlaging van de disconteringsvoet van 2,52% naar 1,88%. De verlaging van de disconteringsvoet leidde tot een dotatie van € 100.946 ten laste van het resultaat over het boekjaar 2019.

De dotatie over het boekjaar 2020 is wederom relatief groot door de verdere verlaging van de disconteringsvoet van 1,88% naar 1,51%. De verlaging van de disconteringsvoet leidde tot een dotatie van € 66.763 ten laste van het resultaat over het boekjaar 2020.

	Stand per 31-12-2019	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31-12-2020	Kortlopende deel <1 jaar	Langlopende deel >1 jaar
Overige voorzieningen						
Groot onderhoud	584,939	448,641	181,403	852,177	400,000	452,177
Totaal overige voorzieningen	584,939	448,641	181,403	852,177	400,000	452,177

Van het langlopende deel > 1 jaar van € 452.177, zal naar verwachting circa € 0 een looptijd van langer dan 5 jaar hebben.

De als onderdeel van de materiële instandhoudingsbekostiging ontvangen bijdrage voor groot (buiten)onderhoud is als dotatie toegevoegd aan de voorziening.

De meerjarenonderhoudsprognoses zijn geactualiseerd per december 2020 en hebben als onderlegger gefungeerd voor de aanvullende dotatie.

	Stand per 31-12-2019	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31-12-2020	Kortlopende deel <1 jaar	Langlopende deel >1 jaar
TOTAAL VOORZIENINGEN	1,086,098	531,022	215,955	1,401,165	450,000	951,165

Van het langlopende deel > 1 jaar van € 951.165, zal naar verwachting circa € 298.988 een looptijd van langer dan 5 jaar hebben.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand per 31-12-2019	Opgenomen/ verstrekt	Afgeïst	Stand per 31-12-2020	Kortlopende deel >1 jaar	Langlopende deel >5 jaar
Overige langlopende schulden	260,401	0	-260,401	0	0	0
Totaal langlopende schulden	260,401	0	-260,401	0	0	0

Ten behoeve van de financiering van verduurzamingsprojecten op diverse scholen -plaatsing zonnepanelen, aanbrengen LED-verlichting en ingebruikname educube-systemen- is in 2019 een langlopende lening aangegaan bij BNG Duurzaamheidsfonds.

De hoofdsom bedroeg € 305.000, waarvan nog € 16.587 in depot stond bij de financier.

De looptijd van de lening bedroeg 180 maanden, met een nominaal rentepercentage van 3,70%.

Als zekerheden waren verstrekt:

- 541 Zon-PV-panelen;
- 1.269 LED-armaturen;
- Vorderingen uit hoofde van te ontvangen SDE+ subsidies.

In 2020 is de schuld boetevrij volledig afgeïst.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	2020	2019
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	824,258	780,915
Omzetbelasting	36	20,154
Premies sociale verzekeringen	54,992	50,331
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	879,286	851,400
Schulden terzake van pensioenen		
Pensioenpremies OP/NP	249,042	240,148
Premies FPU	34,087	34,048
Totaal schulden terzake van pensioenen	283,129	274,196
Overige kortlopende schulden		
Rekeningen courant	-10,342	14,155
Netto salarissen	7,932	1,338
Spaarverlof en levensloop	21,849	36,467
Totaal overige kortlopende schulden	19,439	51,960
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidies ministerie van OCW geormerkt	268,373	200,466
Vooruitontvangen subsidies ministerie van OCW	55,980	289,584
Vakantiegeld	726,034	705,899
Overige overlopende passiva	1,139,010	963,720
Totaal overlopende passiva	2,189,397	2,159,669

MODEL G1 – Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

2018 en 2019					
Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
Lerarenbeurs	2019/2/1006494	9/20/2019			ja
Lerarenbeurs	2019/2/1006324	9/20/2019			ja
Lerarenbeurs	2019/2/1007051	9/20/2019			ja
Lerarenbeurs	2019/2/1007154	9/20/2019			ja
Lerarenbeurs	2019/2/1007147	9/20/2019			ja
Teambeurs	TEAM18015	8/28/2018			ja
Teambeurs	TEAM18016	8/28/2018			ja
Teambeurs	TEAM18017	8/28/2018			ja
Zij-instroom	2019/2/1027402	19/12/2019			ja
2020					
Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
Lerarenbeurs	2020/2/1090654	8/28/2020			neen
Lerarenbeurs	2020/2/1091083	8/28/2020			neen
Lerarenbeurs	2020/2/1090883	8/28/2020			neen
Internationalisering funderend onderwijs	IFO20061	6/24/2020			neen
Inhaal- & ondersteuningsprogramma	IOP-20671-PO	7/2/2020			neen
Inhaal- & ondersteuningsprogramma	IOP2-20671-PO	10/16/2020			neen
Zij-instroom	2020/2/1731992	11/30/2020			neen

MODEL G2A – Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Model G2A - Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar										
Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig boekjaar	Totale subsidiebele kosten t/m vorig schooljaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen kosten in 31 december verslagjaar
TOTAAL			0	0	0	0	0	0	0	0

Scholen met passie

MODEL G2B – Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

	Toewijzing	Toewijzing	Bedrag van de	Ontvangen t/m	Totale subsidia-	Saldo per	Ontvangen in	Subsidiabele	Subsidiabele	Saldo
Omschrijving	kenmerk	datum	toewijzing	vorig boekjaar	bele kosten t/m vorig schooljaar	1 januari verslagjaar	verslagjaar	kosten in verslagjaar	kosten in verslagjaar	per 31 december verslagjaar
			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL			0	0	0	0	0	0	0	0

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	2020	Begroting 2020	2019
Rijksbijdragen			
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	21,539,268		20,209,101
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	4,159,156		4,120,365
Totaal Rijksbijdrage OCW		25,698,424	24,329,466
Geormerkte subsidies	540,735		178,820
Niet-geormerkte subsidies	951,054		895,626
Totaal overige subsidies OCW		1,491,789	1,074,446
Ontv. doorbetaling Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden		845,461	752,162
Totaal (Rijks)bijdragen		28,035,674	26,156,074

Ontvangen bijdragen vanuit het Samenwerkingsverband worden vanaf 1 augustus 2014 verantwoord onder de Rijksbijdragen. In de begrotingen worden de baten echter verantwoord onder Overige Overheidsbijdragen en Subsidies.

Onder de Rijksbijdragen is in 2019 de incidentele bijzondere en aanvullende bekostiging primair onderwijs à € 99,25 per leerling volledig verantwoord, ofwel circa € 456.000.

De Rijksbijdragen zijn in 2020 per saldo circa € 1.879.960 hoger dan voorgaand jaar en verklaren per saldo vrijwel de gehele toename:

- Circa € 456.000 als gevolg van een hogere opbrengst door indexeringen van de personele bekostiging over schooljaar 2019-2020 - met terugwerkende kracht als het ware - ontvangen in de loop van 2020;
- Circa € 325.000 als gevolg van een hogere opbrengst door enerzijds onder andere indexeringen van de bekostiging en anderzijds door de toename van het leerlingaantal;
- € 1.098.000 aan overige incidentele subsidieregelingen (lerarenbeurs, teambeurs, bijzondere bekostiging 1^e opvang vreemdelingen, bijzondere bekostiging samenvoeging en arrangementen, doelsubsidies, ondersteuningssubsidies en groeigelden).

	2020	Begroting 2020	2019
Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	227,796	801,568	280,212
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies		227,796	280,212

Scholen met passie

	2020	Begroting 2020	2019
Overige baten			
Verhuur	300.268		348.270
Detachering personeel	39.871		37.344
Sponsoringen en schenkingen	129.709		0
Ouderbijdragen	389.707		322.657
Overige	284.920		365.851
Totaal overige baten	1,144,475	661,936	1,074,122

LASTEN

	2020	Begroting 2020	2019
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	17,733,708		15,695,303
Sociale lasten	2,994,094		2,729,829
Pensioenpremies	2,454,213		2,425,519
Totaal lonen en salarissen	23,182,015		20,850,651
Dotaties personele voorzieningen	81,381		130,938
Overig	1,004,802		1,312,051
Totaal overige personele lasten	1,086,183		1,442,989
Af: uitkeringen (-/-)	-917,297		-888,101
Totaal personeelslasten	23,350,901	22,695,998	21,405,539

De personeelslasten laten een toename zien van € 1.945.362 ten opzichte van 2019.

De oorzaken hiervan zijn:

- De afspraken qua salariering in het kader van de nieuwe cao-afspraken betekende een extra loonkostenpost t.o.v. voorgaand jaar van circa € 700.000;
- Door de toename van het leerlingenaantal waren er gemiddeld meer in loondienst dan in 2019, hetgeen een toename betekende van circa € 500.000;
- Hogere loonkosten door inzet in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, NT2-subsidies, arrangementen, overblijf, continurooster, handelingsgerichte diagnostiek en overige zorg ondersteuningssubsidies en doelsubsidies circa € 500.000 (tegenover de dikwijls incidentele of kortdurende inzet van externen staan evenzo incidentele opbrengsten);
- Overige verschillen: € 245.362.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2020 waren gemiddeld 314.15 werknemers in dienst, op basis van een volledig dienstverband (2019: 306.30).

Hiervan zijn er 0 (2019: 0) werkzaam in het buitenland.

Het gemiddeld aantal werknemers bedroeg in 2020: 489 (2019: 481).

	2020	Begroting 2020	2019
Afschrijvingslasten			
Gebouwen en terreinen	81,114		56,169
Inventaris en apparatuur	536,527		489,930
Leermiddelen	161,492		168,440
Overige materiële vaste activa	93,123		78,909
Boekverlies bij buiten gebruikstelling	42,415		28,297
Totaal afschrijvingslasten	914,671	929,924	821,745

De afschrijvingslasten lieten een toename zien van € 92.926 ten opzichte van 2019.

De oorzaken daarvan zijn:

- Hogere lasten door activering van investeringen in duurzaamheid: € 25.000;
- Hogere lasten door investeringen in digitale leermiddelen: € 47.000;
- Hogere lasten aanschaf extra leerlingsets en inrichtingsmeubilair door groei aantal: € 14.000;
- Overige verschillen: € 6.926.

	2020	Begroting 2020	2019
Huisvestingslasten			
Huur	31,222		37,061
Dotatie onderhoudsvoorziening	448,641		400,162
Onderhoudskosten	496,511		449,889
Energie en water	512,133		495,188
Schoonmaakkosten	627,949		551,140
Heffingen	59,614		52,313
Overige huisvestingslasten	231,918		124,602
Totaal huisvestingslasten	2,407,988	1,689,506	2,110,355

De huisvestingslasten laten een toename zien van € 297.633 ten opzichte van voorgaand jaar.

De belangrijkste overschrijdingen worden veroorzaakt door de volgende posten:

- Toename van de onderhoudskosten met circa € 97.000 door verhoging van het aantal kleine reparaties (door de lockdownperioden kon een aantal overlastgevende klussen worden uitgevoerd en zijn SCIOS-keuringen uitgevoerd);
- Energiekosten pakken hoger uit dan begroot, zowel qua verbruikseenheden – met name het gasverbruik is hoger uitgevallen door intensiever warmstoken door het uitgebreid ventileren van de klaslokalen - als tariefstelling, waardoor een overschrijding van circa € 17.000 is gerealiseerd ten opzichte van 2019;
- Schoonmaakkosten pakken circa € 77.000 hoger uit door hogere tariefstelling in verband met nieuwe schoonmaak-cao, hogere vuilafvoerkosten wegens hogere overheidsheffingen, extra schoonmaakbeurten wegens verbouwingen (opleveringsschoonmaak) en aanvullende hygiënemaatregelen in verband met de Corona-pandemie:
- Incidentele uitgaven ad circa € 99.000 voor groenblauwe speelpleinen inclusief Cruyffcourts;
- Overige verschillen: € 7.933.

	2020	Begroting 2020	2019
Overige instellingslasten			
Administratie en beheer	411,008		378,487
Telefoon- en portokosten	16,453		9,903
Kantoorartikelen	12,565		13,672
Totaal administratie- en beheerslasten	440,026		402,062
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1,021,501		1,077,324
Wervingskosten	15,821		24,026
Representatiekosten	191,707		177,998
Huishoudelijke kosten	39,827		40,760
Medezeggenschapsraad	8,921		5,537
Verzekeringen	33,747		30,827
Reproductiekosten	40,092		128,565
Schades	45,142		11,886
Kosten van festiviteiten en activiteiten	51,937		71,616
Overige	322,767		230,021
Totaal overige kosten	749,961		721,236
Totaal overige instellingslasten	2,211,488	1,739,390	2,200,622

De overige instellingslasten laten een overschrijding zien van circa € 10.866 ten opzichte van voorgaand jaar:

Overige verschillen: € 10.866.

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laten van het resultaat gebracht:

	2020	Begroting 2020	2019
Controle jaarrekening	46,561	25,000	50,714
Andere controlewerkzaamheden	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	1,425
	46,561	25,000	52,139

Bovenstaande honoraria inzake "controle jaarrekening" betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants, zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) in het kader van de controle van de jaarrekening.

De bedragen zijn inclusief BTW.

De totale kosten over 2020 die door DRV Accountants & Adviseurs zijn gedeclareerd bedragen € 46.561 (2019: € 52.139).

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
	2020	Begroting 2020	2019
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	64,499		74,662
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	1,772		12,585
Rentelasten en soortgelijke kosten	-9,454		-5,358
Totaal financiële baten en lasten	56,817	27,500	81,889

VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten*	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee
St. Vrienden van WSKO	Stichting	Poeldijk	4	Nee	Nee ¹
SPO Westland	Stichting	Naaldwijk	4	Nee	Nee
PPO Delflanden	Stichting	Delft	4	Nee	Nee

* Code activiteiten:

- 1 = contractonderwijs
- 2 = contractonderzoek
- 3 = onroerende zaken
- 4 = overig

Naam	Omschrijving doelstelling	Samenstelling bestuur en directie
St. Vrienden van WSKO	Ondersteuning van WSKO	Raad van Toezicht vormt het bestuur van de stichting
SPO Westland	Het bieden van passend onderwijs aan een kind	Voorzitter: H. Boevé Secretaris/penningmeester: H. Koele

¹ Stichting Vrienden van WSKO is niet meegeconsolideerd, ondanks dat er sprake is overheersende zeggenschap. De reden is gelegen in het geringe belang. De Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving melden hierover: "In de geconsolideerde jaarrekening behoeven geen gegevens te worden opgenomen van groepsmaatschappijen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel".

Het belang van Stichting Vrienden van WSKO is voor wat betreft het balanstotaal als onderdeel van het eigen vermogen beduidend kleiner dan 5%. Dit is van te verwaarlozen betekenis.

De jaarrekening 2020 van de Stichting Vrienden van WSKO is nog niet opgemaakt. Als gevolg hiervan kan geen melding gedaan worden van het eigen vermogen per 31 december 2020 en/of van het resultaat over het boekjaar.

Het eigen vermogen per 31 december 2020 bedroeg naar verluid circa € 28.000 bij een resultaat van circa +/- € 2.000.

WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2013 in werking getreden. Doel van deze wet is het voorkomen van ongewenst hoge beloningen in de publieke sector. Voor het primair onderwijs is in een ministeriële regeling een verlaagd maximum voor de bezoldiging vastgesteld. De maximale bezoldiging bedraagt in 2020 circa € 201.000 (2019: circa € 194.000). Dit is inclusief eindejaarsuitkering van 7,0% (2019: 6,3%), de vakantie-uitkering, eventueel toegekende onkostenvergoedingen en de pensioenbijdrage.

Overigens staat de cao voor bestuurders PO in 2020 slechts een maximumbezoldiging van circa € 157.000 (2019: circa € 138.000) toe. Het maximum van de cao blijft hiermee onder de vastgestelde norm.

Tevens geldt (voor alle onderwijssectoren) een maximale vergoeding bij ontslag van € 75.000.

De wet geeft echter aan dat: "Aan de rechtspersoon of instelling komt aan de hand van het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren dat werd aangeboden op 1 oktober in het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarin het bezoldigingsmaximum wordt toegepast (t-2) het uit de tabel volgende aantal punten toe".

In de wet is in artikel 2.1 opgenomen dat niemand meer dan het bezoldigingsmaximum mag verdienen. De Memorie van Toelichting zegt hierover: "Hoewel het bezoldigingsmaximum naar rato wordt verlaagd bij functievervulling in deeltijd, wordt het bezoldigingsmaximum niet verhoogd bij een dienstverband met een langere arbeidsduur dan een voltijds dienstverband. De daadwerkelijk overeengekomen bezoldiging is derhalve maatgevend voor de toets aan het bezoldigingsmaximum".

Op basis van de Beleidsregels WNT kan de bezoldiging feitelijk niet meer bedragen dan de maximale bezoldiging, ook niet als feitelijk meer wordt gewerkt dan de totale werktijd van een fulltime functionaris (deeltijdfactor nooit hoger dan 1,0).

In 2006 is door de toenmalige Raad van Toezicht besloten -op basis van de toen geldende cao- dat op basis van de meer-uren (meer dan 1.659 uur) de bestuurders hun ADV/compensatieverlof dienden te verzilveren.

De komende jaren zal indachtig de overgangsregeling beleidsmatig worden toegewerkt naar een werktijdfactor van maximaal 1,000.

Met ingang van 1 januari 2015 is de arbeidsovereenkomst met bestuurders aangepast naar een werktijdfactor van 1,000, waarbij de aangepaste arbeidsovereenkomst is gebaseerd op de cao bestuurders po.

Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor WSKO op basis van is € 143.000 op basis van de klassenindeling.

Een klassenindeling betekent dat op basis van enkele vragen die in de regeling zijn voorgeschreven, complexiteitspunten aan de instelling worden toegekend. Het totaal van de van toepassing zijnde complexiteitspunten leidt tot een indeling in een klasse en daarmee tot een bezoldigingsmaximum voor de topfunctionarissen binnen de instelling.

	2016	2017	2018	Gemiddeld	Complexiteitspunten
Totale baten	21.631.724	22.166.007	25.562.821	23.120.184	4
Aantal leerlingen	4.331	4.338	4.387	4.352	3
Gewogen onderwijssoorten	1	1	1	1	1
TOTAAL AANTAL PUNTEN					8

Voor WSKO geldt de klassenindeling (t-2) D (8 punten) op basis van de volgende aspecten:

- Driejaars-gemiddelde totale baten <€ 25mln.: 4 punten;
- Driejaars-gemiddelde leerlingenaantal: <10.000: 3 punten;
- Gewogen aantal onderwijssoorten: 1 1 punt.

Bezoldiging topfunctionarissen

1.a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	J.C. van der Ende
Functie	College van bestuur
Aanvang en eind functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 30-09-2020
Omvang dienstverband (wtf)	1,0000
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Individueel WNT-maximum	107.055
Beloning	93.909
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	14.881
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	108.790
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	H. Boevé
Functie	College van bestuur
Aanvang en eind functievervulling in 2020	01-09-2020 t/m 31-12-2020
Omvang dienstverband (wtf)	1,0000
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Individueel WNT-maximum	47.667
Beloning	35.925
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	6.405
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	42.330
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2019	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	J.C. van der Ende
Functie	College van bestuur
Aanvang en eind functievervulling in 2019	01-01-2019 t/m 30-12-2019
Omvang dienstverband (wtf)	1,0000
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Individueel WNT-maximum	138.000
Beloning	115.186
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	19.503
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	134.689
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	C. van Dalen
Functie	Voorzitter Raad van Toezicht
Aanvang en eind functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Individueel WNT-maximum	21.750
Beloning	2.644
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	2.644
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	A.A. de Gier
Functie	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en eind functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Individueel WNT-maximum	14.300
Beloning	1.819
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	1.819
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	P.H. Bols
Functie	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en eind functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Individueel WNT-maximum	14.300
Beloning	1.819
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	1.819
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

2020	Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen (bedragen in €)
Naam	L.P.W. van Santen
Functie	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en eind functievervulling in 2019	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Individueel WNT-maximum	14.300
Beloning	1.819
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0

Totaal bezoldiging	1.819
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1.d. Topfunctionarissen alsmede diegenen die op grond van hun voormalige functie nog vier jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

2020	
J.P.A. Beermann	Lid Raad van Toezicht

2019	
J.L.A.M. Schmit	Voorzitter Raad van Toezicht
C. van Dalen	Voorzitter Raad van Toezicht
P. Bols	Lid Raad van Toezicht
L.P.W. van Santen	Lid Raad van Toezicht
J.P.A. Beermann	Lid Raad van Toezicht
A.W. de Wit	Lid Raad van Toezicht
A.A. De Gier	Lid Raad van Toezicht

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking zijn niet van toepassing.

Overige rapporteringen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 (2019: 0) een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Vereist is dat belangrijke, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen in de toelichting worden vermeld. Onder niet in de balans opgenomen verplichtingen worden verstaan:

- Voorwaardelijke verplichtingen;
- Niet verwerkte verplichtingen;
- Meerjarige financiële verplichtingen.

Huurverplichtingen

1. De Gemeente Westland en WSKO hebben met betrekking tot de locatie Brede School Westhof een eigendoms-, beheer- en exploitatieovereenkomst gesloten voor onbepaalde tijd. De uit de overeenkomst voortvloeiende huurverplichting is als volgt:
  - * Servicebureau 300m² gehuurd om niet;
  - * Servicebureau 141m² gehuurd voor circa € 110,- m² (prijspeil 2011).De jaarlast bedraagt circa € 17.500. De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 17.503.
2. Ten behoeve van de huisvesting van twee kleutergroepen zijn voor de locatie Bernadette te Naaldwijk twee lokalen in medegebruik op een andere locatie tegen een medegebruikvergoeding van € 6.500 per jaar. De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 6.456.
3. Per 1 januari 2016 is een huurcontract afgesloten met Konica Minolta BV met een looptijd van 60 maanden, derhalve tot en met 31 december 2021, met betrekking tot kopieer-, duplicer- en printapparatuur voor diverse scholen en/of locaties. De jaarlijkse vaste kosten bedragen circa € 22.000. De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 22.063.

Levering schoonmaakonderhoudsdiensten

Op 12 december 2018 is na een Europese aanbesteding een overeenkomst afgesloten met Van Holstein Schoonmaakdiensten BV voor de periode 25 februari 2019 tot en met 24 februari 2022 met een stilzwijgende verlenging tot en met 24 februari 2023. De maandlasten zullen circa € 40.000 bedragen inclusief BTW per maand (prijspeil december 2020). De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 475.760.

Levering elektriciteit

Met DVEP Energie BV is na een Europese aanbesteding een leveringsovereenkomst elektriciteit afgesloten voor de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 op basis van de voorwaarden van het collectief van belangenorganisaties voor het onderwijs, die zich verenigd hebben om gezamenlijk energie in te kopen. De maandlasten bedragen circa € 17.000 per maand (prijspeil december 2020). De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 195.171 op basis van de leveringsovereenkomst voorafgaand aan de afgesloten leveringsovereenkomst per 1 januari 2021.

Levering aardgas

Met DVEP Energie BV is na een Europese aanbesteding een leveringsovereenkomst aardgas afgesloten voor de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 op basis van de voorwaarden van het collectief van belangenorganisaties voor het onderwijs, die zich verenigd hebben om

gezamenlijk energie in te kopen.

De maandlasten bedragen circa € 18.500 per maand (prijspeil december 2020).

De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 220.036 op basis van de leveringsovereenkomst voorafgaand aan de afgesloten leveringsovereenkomst per 1 januari 2021.

Personeels- en salarisadministratie

Op 18 februari 2019 is na een onderhandse aanbesteding een overeenkomst afgesloten met Salure BV voor de periode 1 april 2019 tot en met 31 maart 2021, met een stilzwijgende verlenging tot en met 31 maart 2022.

De maandlasten zullen circa € 6.000 bedragen inclusief BTW per maand (prijspeil december 2020).

De werkelijke lasten over 2020 bedroegen € 68.544.

Detacheringsovereenkomsten

Er is een aantal detacheringsovereenkomsten afgesloten op basis waarvan WSKO als uitlenende organisatie fungeert. Ten behoeve van de detacheringen zijn weliswaar raamovereenkomsten afgesloten, echter de detachering vindt plaats op basis van bestede tijd. Een jaarbedrag is niet zinvol om te vermelden.

Investeringsverplichtingen

Ten behoeve van de aanschaf van zonnepanelen en LED-verlichting voor school is een investeringsverplichting aangegaan in 2020, maar waarvan een deel van de verplichting in 2021 is gefactureerd door de leverancier.

Het betreft een bedrag van € 17.505 (inclusief BTW).

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van het Coronavirus (COVID-19) heeft in de loop van december 2019 in China plaatsgevonden. De wereldwijde verspreiding en de daarbij behorende gevolgen en overheidsmaatregelen waren zijn in het kalenderjaar 2020 manifest geworden en hebben invloed gehad op de activiteiten van WSKO.

En ook in kalenderjaar 2021 zullen de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar zijn aangemerkt en als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Het COVID-19 virus en de daartegen genomen maatregelen door de Rijksoverheid, kunnen impact hebben op WSKO in het kalenderjaar 2021. Hoe groot de impact daadwerkelijk zal zijn is onzeker, dat hangt onder andere af van de doorlooptijd van beperkende c.q. beschermende maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociale, maatschappelijke en economische gevolgen.

WSKO heeft in het boekjaar 2020 te kampen gehad met de gevolgen van het coronavirus en die gevolgen zijn zowel van organisatorische en/of educatieve aard als van financiële schade.

De Rijksbekostiging is overigens ongewijzigd voortgezet als ware er geen crisis en is zelfs verhoogd door incidentele ondersteuningsprogramma's om opgetreden onderwijsachterstanden te bestrijden.

Uiteraard heeft het COVID-19 virus gevolgen gehad voor de marktwaarde van de obligatieportefeuille, maar het bestuur heeft er vertrouwen in dat de marktwaarde op de lange termijn zich zal herstellen.

Het bestuur van WSKO heeft voor het kalenderjaar 2021 waar mogelijk passende maatregelen genomen om de situatie het hoofd te bieden.

Deze maatregelen zijn voor het bestuur reden om te vertrouwen op duurzame voortzetting van de stichtingsactiviteiten. Derhalve is de jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling: er is geen enkele twijfel over de continuïteitsveronderstelling.

ONDERTEKENING

Poeldijk, 14 juni 2021

College van Bestuur:

Raad van Toezicht:

w.g. H. Boevé

w.g. C. van Dalen

w.g. P. Bols

w.g. L.P.W. van Santen

w.g. J.P.A. Beermann

w.g. A.A. de Gier

OVERIGE GEGEVENS

RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van WSKO is geen bepaling opgenomen omtrent de bestemming van het resultaat.

	2020	
Algemene reserve (publiek)		502,863
<u>Reserve koersresultaten</u>		
(Niet-) gerealiseerde koersresultaten	-22,496	
<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
Algemene reserve publiek	-24,430	
<u>Bestemmingsreserve (privaat)</u>		
Algemene reserve privaat	123,777	
<u>Bestemmingsreserve (vervangingen)</u>		
Algemene reserve vervangingen	0	
		76,851
Totaal resultaat		579,714

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De raad van toezicht en het college van bestuur van Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs, gevestigd te Poeldijk, gemeente Westland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs, te Poeldijk, gemeente Westland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2020;
- (2) de staat van baten en lasten over 2020; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

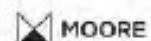
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding

DRV Accountants & Adviseurs is een maatschap bestaande uit praktijkvennootschappen en heeft 12 vestigingen in Zuidwest-Nederland.

Op onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing die zijn gepubliceerd op onze website www.drv.nl en gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24492873.

An independent member
firm of Moore Global
Network Limited

door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- verslag van de raad van toezicht;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onverkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 28 juni 2021

DRV Accountants & Adviseurs

w.g. drs. J.J. Driessen RA

BIJLAGEN

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam:	Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs
Adres:	De Ruijtbaan 83, Poeldijk
Telefoon:	0174-280446
E-mailadres:	info@wsko.nl
Internetsite:	www.wsko.nl
Administratienummer DUO-CFI/Bestuursnummer:	20671
Contactpersoon:	R.A. Heijsteeg
Telefoon:	0174-280446
E-mailadres:	rene@wsko.nl

Brinnummers:

School:

04LN	WSKO St. Jozefschool Schipluiden
07RV	WSKO De Achtsprong (locatie Sportlaan)
07RV	WSKO De Achtsprong (locatie 't Achterlaantje)
09WF	WSKO De Zeester
20DV	WSKO Andreashof
18ZQ	WSKO Bernadetteschool
08VV	WSKO Godfried Bomansschool (lees: WSKO Waalcampus)
19AC	WSKO Joannesschool
20CV	WSKO St. Jozefschool Wateringen
20DJ	WSKO Mariaschool
10JH	WSKO De Nieuwe Weg
20CB	WSKO Hofvilla
22MD	WSKO De Regenboog
19AT	WSKO Het Tweespan (locatie Montessorischool Naaldwijk)
19AT	WSKO Het Tweespan (locatie De Aventurijn te Maasdijk)
18ZC	WSKO 't Startblok
10ZF	WSKO Verburch-hof
AD73	Centraal bureau/servicebureau

MINISTERIE VAN OCW

	Bekostingsjaar	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m 2020	Ontvangen t/m 2020	Te vorderen 31-12-2020
Overlopende post lumpsum					
Personele bekostiging regulier	2020-2021	17,427,864	7,261,610	6,021,327	1,240,283
Achterstandenbeleid	2020-2021	87,523	36,468	30,239	6,229
Prestatiebox	2020-2021	950,371	395,988	396,305	-317
PAB	2020-2021	4,065,594	1,693,997	1,693,979	18
Groeibekostiging	2020	677,285	677,285	677,285	0